

Il·lustració: Xenia Besora

Protocol municipal d'actuació davant les violències sexuals i LGTBIQfòbiques a Tarragona

Respecta

Prevenició de conductes sexistes a Tarragona

092 - Guàrdia Urbana
112 - Emergències
900 900 120 - Línia 24 h

 Generalitat de Catalunya

 GOVERN DE CATALUNYA
MINISTERIO DE IGUALDAD

 MINISTERIO DE EMPLEO, SEGURIDAD SOCIAL Y POLÍTICA SOCIAL
DIRECCIÓN GENERAL DE POLÍTICAS DE IGUALDAD

 Pacto de Estado
contra la violencia de género

 SIAD
Servei d'Assessorament i Atenció a les Dones

 SAI TGN
Servei d'Assessorament Integral a les Dones
i la Gènere

 AJUNTAMENT DE TARRAGONA

www.tarragona.cat APP TGN AGENDA

Coordinació del treball

Departament de Polítiques d'Igualtat
Regidoria de Feminismes i LGTBQ+
Ajuntament de Tarragona

Autoria

Observatori Noctàmbul@s. FSC

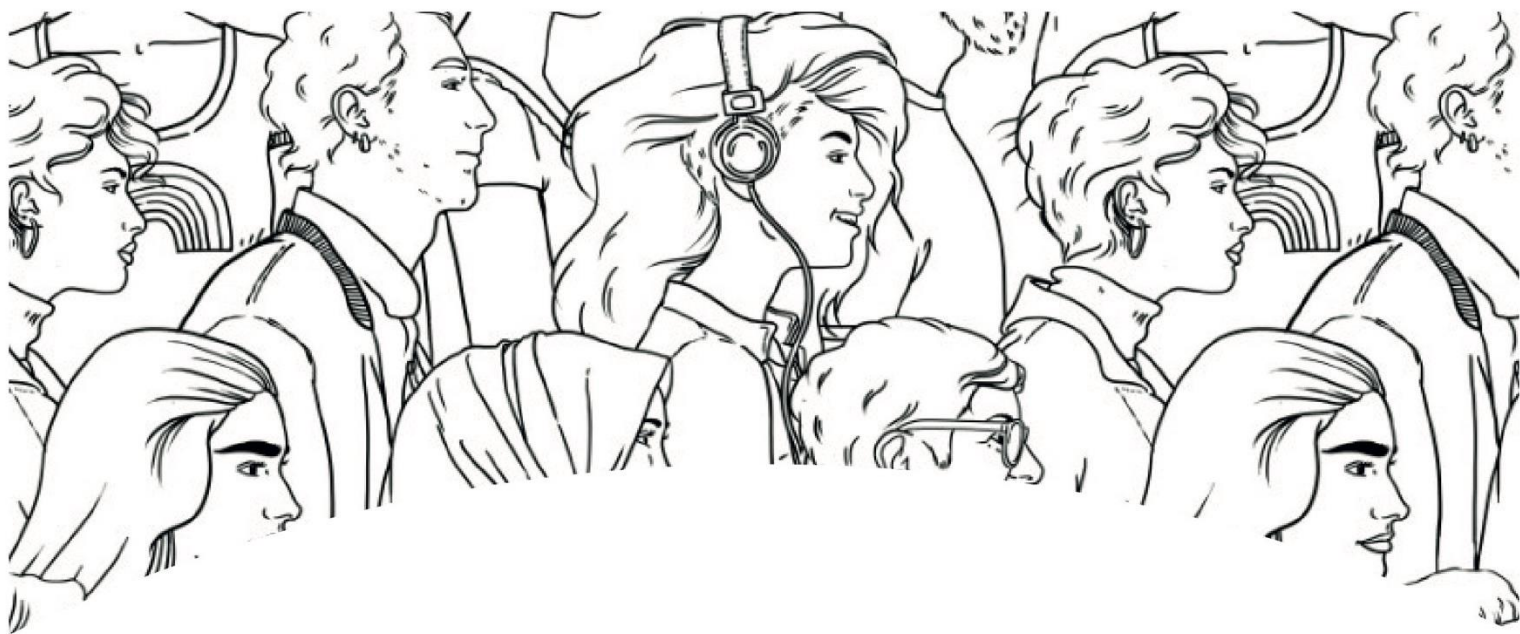
noctàmbul@s

Tarragona, abril 2020

ÍNDEX

1	Presentació	5
1.1	Exposició de motius	6
1.2	Persones participants	7
1.3	Objectius del <i>Protocol</i>	8
1.4	Metodologia	9
1.5	Requisits per implementar el <i>Protocol</i>	10
1.6	Aproximació a les violències sexuals en espais festius	11
2	Protocol d'actuació	15
2.1	Introducció	15
2.2	Principis del <i>Protocol</i>	16
2.3	Adhesió d'entitats al <i>Protocol</i>	17
2.4	Festes on s'ha d'implementar el <i>Protocol</i>	18
2.5	Actors, rols i responsabilitats	19
2.6	Punt Lila i Arc Iris.....	20
2.7	Prevençió i sensibilització	22
2.7.1	Campanya comunicativa i manifest.....	22
2.7.2	Formacions	29
2.7.3	Espais i entorns de festa	31
2.7.4	Programació	31
2.7.5	Reunions prèvies i posteriors.....	32
2.8	Detecció	33
2.9	Actuació i Atenció	36
2.10	Recuperació i reparació	41
2.11	Circuit de suport per agressions lgtbifòbiques.....	42
2.12	Grup de seguiment i avaluació	43
3	Resum del circuit.....	45
4	Pla d'actuació.....	47
5	Bibliografia	51
6	Annex.....	54

- 1.1.** Exposició de motius
- 1.2.** Persones participants
- 1.3.** Protocol
- 1.4.** Metodologia
- 1.5.** Requisits i compromisos
- 1.6.** Aproximació a les violències
sexuals en espais festius

1 PRESENTACIÓ

Promoure la igualtat de gènere i rebutjar la violència contra les dones i contra el col·lectiu LGTBI, en totes les seves manifestacions, han estat dos dels compromisos pels quals ha vetllat l'Ajuntament de Tarragona en els darrers anys.

Aquest és un document que desenvolupa la prevenció, la detecció i l'actuació per fer front a aquesta problemàtica, alhora que dissenya campanyes i accions preventives, recorre a materials de difusió i sensibilització adreçats a la ciutadania i concreta el procediment i l'organització per respondre a qualsevol cas d'assetjament sexual.

Posa èmfasi en les múltiples formes de violència contra les dones i el col·lectiu LGTBI que existeixen, especialment les que es produeixen a l'espai públic, sovint menys visibles i desapercebudes, com l'assetjament verbal o físic i les amenaces, i que poden provocar sensació d'incomoditat, malestar i angoixa. El dret a la llibertat i el respecte a la identitat són fonamentals en un estat de dret.

Els espais d'oci, igual que la resta d'espais que habitem, són llocs on es poden produir agressions sexuals o comportaments abusius de tipus sexual. Però sobretot són punts de captació i apropament que poden acabar en una agressió sexual a l'espai públic, el transport públic o un domicili, els llocs on amb més freqüència es produeixen aquestes mostres de violència de gènere.

Per aquest motiu, el *Protocol* reserva per als responsables i treballadors dels locals d'oci nocturn, de seguretat i d'organització de festes, i tècnics en general, un paper que consisteix a dissenyar, promoure i detectar situacions potencialment perilloses o incòmodes i a atendre les víctimes quan s'ha produït una agressió, a fi de garantir que aquests espais tinguin un rol actiu contra la violència masclista.

Amb aquest objectiu central és imprescindible tenir en compte que:

Totes les persones som responsables d'actuar davant un comportament abusiu de tipus sexual. Especialment les persones responsables del desenvolupament dels actes i les encarregades de promoure, dissenyar i desenvolupar els espais d'oci.

Per tot això, la Regidoria de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Tarragona ha dissenyat el *Protocol d'actuació davant les violències sexuals i lgtbifòbiques en espais festius de la ciutat*, coordinat transversalment amb els agents socials i les entitats ciutadanes per garantir el màxim consens.

Un protocol com aquest demana la màxima publicitat. Amb aquest objectiu, l'Ajuntament té previst d'instal·lar en els espais festius el Punt Lila i LGTBIQ+, a través del qual donarà a conèixer els serveis i recursos destinats a la prevenció i detecció de situacions de violència sexista en l'oci nocturn.

Confiam que aquesta eina ens garanteixi abordar en millors condicions la xacra de les violències sexuals i, sobretot, que ajudi a fer-la ben visible. És justament posant-hi mitjans i molta pedagogia que aportarem el nostre gra de sorra en la construcció d'un món on prevalgui en tot moment el respecte envers les persones.

El Protocol neix de la voluntat i del treball transversal que s'ha dut a terme des de les regidories de Feminismes i LGTBIQ, Cultura, Seguretat.

Hi ha dissenyats, entorn la campanya Respecta, accions preventives i materials de difusió i sensibilització adreçats a la ciutadania, i concretament el procediment i l'organització per fer front a qualsevol cas d'assetjament sexual.

Posa èmfasi en les múltiples formes de violència que hi ha contra les dones, especialment les que es produeixen a l'espai públic.

Aquest *Protocol* també preveu la protecció al col·lectiu LGTBI. El dret a la llibertat i el respecte a la identitat són fonamentals en un estat de dret.

1.1 Exposició de motius

Les pràctiques sexistes quotidianes són difícils d'identificar, ja que moltes vegades formen part de la cultura, dels costums, de les tradicions, dels gestos o dels estereotips, s'entenen com a comportaments naturals i no existeix una consciència crítica del seu caràcter discriminatori. És per això que l'any 2016 vam endegar la campanya **Respecta'm** amb l'objectiu de visibilitzar aquestes conductes, amb una línia preventiva de treball estable i continuada per tal de crear consciència i canviar la mirada del jovent, dels professionals i de la ciutadania en els diferents àmbits i contextos socials.

Les pràctiques sexistes quotidianes són difícils d'identificar, ja que moltes vegades formen part de la cultura

Respecta'm, que actualment s'anomena **Respecta**, és un projecte global de ciutat que vol incidir sobre les conductes sexistes. Ha estat impulsat pel Departament de Polítiques d'Igualtat i el Servei de Prevenció d'Addiccions de l'Ajuntament de Tarragona, i hi han participat de manera transversal altres departaments de l'Ajuntament, com Cultura i Festes, la Guàrdia Urbana, Joventut, l'Institut Municipal d'Educació i Tarragona Impulsa. També hi han pres part el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i agents clau de la ciutat, com Plataforma Nits Q, empreses del territori i sindicats, etc.

Els espais d'oci nocturn no són els únics espais on es poden produir agressions o comportaments abusius. Així ho indiquen les xifres: l'enquesta de violència masclista de Catalunya 2016 mostra que les agressions sexuals per part de persones conegudes o desconegudes (no per la parella o l'exparella) es produeixen tant en el transport, l'espai públic, els centres esportius, cases d'amics, l'escola o el lloc de feina com en l'oci nocturn.

Els espais d'oci nocturn no són els únics espais on es poden produir agressions o comportaments abusius.

El teixit feminista de Tarragona ha estat treballant durant els darrers anys reivindicant actuacions que permetin a totes les persones gaudir dels espais d'oci amb total llibertat, desplaçar-se per la ciutat amb seguretat i, per damunt de tot, no ser responsabilitzades de la seva protecció davant les agressions sexuals.

Aquestes dades mostren que els locals d'oci nocturn, com la resta d'espais que habitem, són llocs on hi pot haver agressions o comportaments abusius de caràcter sexual. Però, sobretot, també poden ser espais de captació i apropament que poden desencadenar una agressió sexual a l'espai públic, el transport públic o un domicili, llocs on amb més freqüència es donen aquestes mostres de violència de gènere.

La corresponsabilitat de l'empresariat amb la implementació del *Protocol d'actuació davant les violències sexuals i LGTBI-fòbiques* és un pas més per avançar cap a aquest compromís de ciutat per la igualtat de gènere.

Davant d'aquesta realitat, l'Ajuntament de Tarragona fa temps que treballa per promoure la intervenció d'actors socials i privats de la ciutat, amb l'objectiu de detectar les agressions que es produeixen a l'espai públic i actuar-hi. Igualment, també impulsa campanyes destinades al transport públic i als comerços de la ciutat, i defineix protocols per als espais esportius i els llocs de treball. La corresponsabilitat de l'empresariat amb la implementació del *Protocol d'actuació davant les violències sexuals i LGTBI-fòbiques* és un pas més per avançar cap a aquest compromís de ciutat per la igualtat de gènere.

1.2 Persones participants

El *Protocol* s'ha elaborat conjuntament amb moltes persones que han col·laborat en diversos moments del procés i a través de diferents canals. També ha estat possible gràcies a totes les dones dels **col·lectius feministes i persones LGTBQ+** d'arreu, que han compartit els materials, les experiències i els documents necessaris per a l'elaboració de protocols comunitaris.

Aquest treball ha estat possible gràcies a totes les dones dels col·lectius feministes i persones LGTBQ+ d'arreu.

En aquest *Protocol* han participat activament en l'elaboració:

Coordinació, redacció i dinamització

Equip Observatori Noctàmbul@: Otger Ametller Gutiérrez (coordinador Departament Prevenció FSC), Ana Burgos García (coordinadora Observatori), Alexandre Casanovas (tècnic Noctàmbul@s), Ivet Oriols Vadell (coordinadora Consultoria), Laia Plaza (tècnica Noctàmbul@s) i Pau Zabala Guitart (tècnic Noctàmbul@s referent Protocol de Tarragona).

Protocols essencials:

☞ Protocol *Pobles Sec feminista*.

☞ *Protocolo local de actuación ante las agresiones machistas que se manifiestan en espacios de ocio y festivos*. Ajuntament de Vitòria-Gasteiz.

☞ *Protocol d'abordatge de les agressions sexistes i LGTBfòbiques als espais públics*. Ajuntament de Viladecans.

☞ *Protocol "No callem" contra les agressions i els assetjaments sexuals en espais d'oci nocturn privat*. Ajuntament de Barcelona.

☞ *Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci*. Generalitat de Catalunya.

Grup Motor

NOMS (Càrrecs)

Jordi Martí Cano, sotsinspector de la Guàrdia Urbana de Tarragona.

Cecilia Tarifa Ortiz, treballadora social equip especialitzat ESViOM, IMSST.

Marisa Cerrillo, directora del Servei de Drogodependències de Tarragona.

Amat Callen, director de Centres Cívics Tarragona, i Marta Gómez, animadora de Centres Cívics Tarragona.

Francesc Guirro Llauredó, tècnic de Joventut.

Sílvia Martí Manzanares, cap de departament administratiu de Mobilitat i Convivència.

Xavier González Perarnau, cap tècnic de producció de l'Àrea de Cultura.

Francis Montero, Grup Komando (intervenció oci nocturn).

Montse García Biosca, cap tècnica de Polítiques d'Igualtat.

Beatriz Ureta López, treballadora social i coordinadora del SIAD.

Comissió Participativa

Llista d'entitats participants

Cau de Llunes
 La Imaginada
 Gènere Lliure
 Fundació Casal Amic
 Fridas
 H2O
 Colla Jove Xiquets de Tarragona
 Xiquets de Tarragona
 Xiquets del Serrallo
 Grups polítics amb representació municipal:
 PSC
 En Comú Podem
 Esquerra Republicana
 Partit Popular
 Ciutadans

I la resta de persones **entrevistades**, persones anònimes que han omplert el **qüestionari** i les que han participat a les **activitats** realitzades durant l'elaboració del *Protocol*.

1.3 Objectius del *Protocol*

L'**objectiu estratègic** d'aquest *Protocol* és el següent:

Reduir les violències sexuals als espais d'oci festiu de Tarragona i promoure espais lliures de sexisme.

Els **objectius operatius** del *Protocol* són els següents:

- > Identificar les principals **violències sexuals** en espais o entorns festius a Tarragona i detectar necessitats per reduir-les.
- > Definir **accions d'intervenció comunitàries** per reduir les violències sexuals als espais festius de Tarragona segons eixos de prevenció, detecció, actuació/atenció i reparació/recuperació.
- > Millorar el **treball transversal i coordinat** entre els diferents agents i actors que interactuen i intervenen als espais festius de Tarragona.

1.4 Metodologia

Aquest *Protocol* s'ha realitzat a través de **metodologies participatives** aplicades en els moments de recerca d'informació, d'anàlisi de la situació, de comprensió de la realitat i de recull de propostes.

Una de les finalitats d'aquesta metodologia és **promoure la legitimitat democràtica**¹, implicant en la presa de decisions personal tècnic de l'Administració i persones i col·lectius feministes de base. També s'ha procurat promoure que les persones que organitzen les festes participin en el *Protocol* i se'l facin seu.

És important destacar que al llarg del procés s'han realitzat **qüestionaris** sobre percepció de les violències sexuals i dinàmiques d'oci, activitats d'**observació participant** als espais públics de Tarragona, **grups de treball participatius** amb població i personal tècnic, i una **comissió política** amb càrrecs electes. Al llarg d'aquestes activitats s'ha anat recollint informació per a la Diagnosi, per definir els eixos de treball i per al *Protocol* final.

Tanmateix, s'ha considerat prioritari establir un **consens ideològic** per marcar els límits i les potencialitats basades en una **perspectiva de gènere o feminista**. S'ha procurat tenir en compte una mirada interseccional² de les desigualtats i també una perspectiva que impliqui i tingui en compte les persones LGTBQ+ com a agents vulnerabilitzats que pateixen les violències relacionades amb el gènere. En aquest sentit, al llarg del procés d'elaboració s'han dut a terme **accions formatives** en les sessions dels diferents grups de treball.

Pel que fa a l'estructura organitzativa, s'han constituït tres grups de treball: un **grup motor**, format per personal tècnic de diferents municipis; una **comissió participativa**, formada per població en general, que és d'on han sorgit els eixos de treball i les propostes principals del *Protocol*, i una **comissió política**, amb representants de l'equip de govern.

Aquest procés ha tingut una durada de **10 mesos**. Es va iniciar el juny de 2019 i va finalitzar amb l'aprovació de l'esborrany final l'abril de 2020.

Un dels objectius principals és promoure la legitimitat democràtica, implicant en la presa de decisions personal tècnic de l'Administració i persones i col·lectius de base.

La Comissió Participativa està formada per població i entitats del municipi, i és d'on han sorgit els eixos de treball i les propostes principals del *Protocol*.

Per aprofundir:

- ① *7 pasos para construir un plan de abordaje de las violencias sexuales en espacios festivos. Guía de apoyo técnico para elaborar protocolos y planes frente a las violencias sexuales en espacios festivos y de consumo de drogas.* Observatori Noctàmbul@s.
- ① *Guia per dissenyar i executar processos participatius en l'àmbit municipal.* Guies breus de participació ciutadana, Generalitat de Catalunya.
- ① *Guia per a l'elaboració de Protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci.* Sèrie Benestar i Ciutadania. Diputació de Barcelona.
- ① *Guia per incorporar la interseccionalitat a les polítiques locals.* Ajuntament de Terrassa, www.igualtatsconnect.cat.

¹ **Legitimitat democràtica:** consens dels membres de la comunitat política institucional amb la societat civil per acceptar l'autoritat vigent i les decisions que finalment es prendran i s'implementaran. Per promoure aquest consens i la posterior obediència a l'autoritat, són fonamentals el procés, els mecanismes i els requisits adoptats per tal que la societat civil es cregui que s'han de complir les lleis i les polítiques establertes per l'autoritat.

² **Perspectiva interseccional:** és una mirada d'anàlisi de la realitat que entén que cada individu pateix opressió o ostenta privilegi sobre la base de la seva pertinença a múltiples categories socials. És una mirada que integra les diferents formes de desigualtats que generen dominació, opressió i discriminació i que interaccionen amb les desigualtats de gènere a la societat on vivim. Sobretot es tenen en compte, per exemple, les desigualtats que afecten persones LGBTI, les de classe, d'ètnia, de diversitat funcional, de vellesa o de procedència.

1.5 Requisits per implementar el Protocol

Aquest Protocol està dissenyat perquè pugui desenvolupar-se a través d'una implementació **activa, efectiva i transversal** al llarg del temps.

Per aquest motiu, l'Ajuntament de Tarragona s'ha compromès a complir unes **accions mínimes** inicials per poder implementar-lo amb qualitat i un **pla d'actuació** per dotar el Protocol d'un marc més **ampli i transversal**.

Totes les accions definides han estat sorgides arran dels resultats de la **Diagnosi**³ i dels diferents grups de treball: **Comissió Política, Grup Motor i Comissió Participativa**.

La llista que s'exposarà a continuació són les **accions inicials** del Protocol aprovades com a requisit per començar-ne la implementació. A mesura que vagi passant el temps, l'Ajuntament, conjuntament amb les entitats de Tarragona i a través del Grup de Seguiment, pot millorar i ampliar el Protocol i les accions del Pla d'actuació.

El Protocol està dissenyat perquè pugui desenvolupar-se a través d'una implementació activa i efectiva al llarg del temps.

L'Ajuntament pot millorar i ampliar el Protocol i les accions del Pla d'actuació.

ACCIONS PER IMPLEMENTAR EL PROTOCOL ⁴	
Accions	Descripció
Aprovació	Aprovar el Protocol i el Pla d'actuació pel Ple municipal.
Presentació	Presentació pública del Protocol i de la campanya.
Adhesió Seguretat	Adherir-se al Protocol de seguretat del Departament d'Interior de la Generalitat.
Adhesió entitats	Formalitzar i difondre el document d'adhesió al Protocol i de les condicions que implica.
Requisits empreses de seguretat	Formalitzar com a requisit obligatori que les empreses de seguretat contractades des de l'Ajuntament han d'estar adherides al Protocol de seguretat del Departament d'Interior i al present Protocol de Tarragona.
Requisits personal contractat	Formalitzar com a requisit obligatori que el personal i les empreses contractades per a festes s'adequaran al Protocol, als seus principis i a les actuacions que se'n deriven.
Grup de Seguiment	Formalitzar el Grup de Seguiment del Protocol.
Documents de suport	Elaborar els documents de suport: versions del Protocol segons persones destinatàries, dossier informatiu per a les festes de grau d'implementació alt i paquet de sensibilització per a entitats.
Document GU	Elaborar un document intern per a la Guàrdia Urbana sobre el Protocol.
Formacions obligatòries	Programar les formacions obligatòries en el marc del Protocol segons persones destinatàries: entitats, agents de Prevenció, personal Ajuntament, etc.
Formacions subvencionades	Definir i oferir la cartera de formacions subvencionades per a entitats.
Campanya	Implementar la campanya comunicativa.
Planificació dispositius de suport	Planificar i implementar els dispositius de suport al Protocol segons els graus d'implementació (Punt Lila i Arc Iris, Espai Tranquil, reunions de coordinació, etc.).
Assessorament espais i programació	Assessorament específic per a personal de l'Ajuntament sobre espais i programació amb perspectiva de gènere.

³ Diagnosi disponible al web municipal

⁴ La majoria d'aquestes accions estan més desenvolupades al llarg dels diferents apartats del present document.

1.6 Aproximació a les violències sexuals en espais festius

Per entendre com operen i es manifesten les violències sexuals en els entorns d'oci, cal establir en primer lloc que la mirada de la qual partim és que a la nostra societat existeixen unes **desigualtats de gènere** fonamentades en un marc de relacions de poder **heteropatriarcal**⁵.

Aquestes desigualtats, i la consegüent reproducció dels estereotips de gènere en les diferents esferes i escales de la nostra societat, són les que provoquen les **violències sexuals**.

Si es posa el focus en les dinàmiques pròpies de les desigualtats de gènere, de les violències de gènere i de **les violències sexuals en espais d'oci i consum de drogues**, podem extreure'n un seguit de conclusions principals que cal tenir en compte per entendre com funcionen.

✂ MERCANTILITZACIÓ DEL COS SEXUAT DE LES DONES

Les dones i l'ús dels cossos estereotipats són utilitzats de manera **sistemàtica** als entorns d'oci i, especialment, als locals d'oci nocturn com a part del **producte** de reclam.

✂ VIOLÈNCIA SEXUAL NATURALITZADA, NORMALITZADA I GENERALITZADA

Les violències sexuals, enteses com a limitació de la llibertat sexual de les dones i de persones LGTBI i en forma **d'agressions sexuals de tot tipus**, intensitats i freqüències, estan **normalitzades** a la nostra societat. També hi ha una percepció hegemònica de **justificació de les violències sexuals** com a fenomen de naturalesa humana que no es pot canviar, que és intrínsec als comportaments masculins. Aquesta visió es troba generalitzada en els discursos i en les pràctiques de la vida quotidiana.

✂ HIPERSENSIBILITAT PER PART DELS HOMES I AGRESSOR FANTASMA

Les violències sexuals als homes són **de caràcter puntual** i no sistemàtica. Hi ha una resposta a la defensiva, de relativització i de menyspreu de molts homes cap a les agressions envers les dones. La majoria d'homes afirmen que mai han agredit, però, en canvi, hi ha moltes dones que han patit agressions per part d'homes.

✂ MIRATGE DE LA IGUALTAT

Entre les noies joves opera l'anomenat "miratge de la igualtat", que sosté que les dones, en el context i la societat actuals, poden divertir-se lliurement i sense perill d'igual manera que els homes. És interessant, però, analitzar com, en un context en el qual s'atribueix la **responsabilitat de la violència a les dones**, aquestes se senten interpel·lades en parlar de sexisme, com si es tractés d'una acusació cap a elles i, per

Les desigualtats i la consegüent reproducció dels estereotips de gènere són el que provoca les violències sexuals.

Exemples:

👉 Campanyes de discoteques on el reclam és l'intercanvi de pràctiques sexuals a canvi d'alcohol o d'entrades gratuïtes per a les dones a les discoteques.

👉 Normalització dels comentaris sexuals no volguts (floretes, o *piropos*), justificació de les agressions sexuals per part dels homes com a causa incontrolable d'arrel biològica, cultura de la violació, estigma de puta, d'escalfabraguetes i d'estreta.

👉 Els discursos neomasclistes o els resultats esbiaixats de les enquestes de percepció, en les quals hi ha més gent que afirma patir i veure les violències sexuals i, en canvi, pocs homes que admeten exercir-les.

👉 En la percepció social de mantenir relacions sexuals amb diferents persones, les conseqüències seran desiguals entre nois i noies. A les noies se les castiga socialment, i als nois se'ls premia (la "fresca" i el "trionfador").

⁵ **Heteropatriarcat**: model de societat hegemònic de construcció social, històrica, econòmica, colonial, cultural i psicològica que es basa en una relació de poder dels homes sobre les dones, de les categories de les masculinitats per sobre de les de les feminitats i de la construcció d'aquestes en un marc de relacions heterosexuales com a norma social, de sexualitat i familiar.

tant, haguessin de donar una resposta defensiva. Aquesta idea serà fonamental a l'hora d'orientar les **accions preventives**. És molt important no caure en accions que **limitin la llibertat** de les dones, sinó en el treball de les conseqüències i en les causes de les agressions.

✂ **ELS CONTEXTOS D'OCI NOCTURN FACILITEN LA VIOLÈNCIA**

Els contextos d'oci festiu i sobretot nocturn es conceben com a espais on la idea del "tot s'hi val" i "són coses que passen" està molt estesa i normalitzada. La **responsabilitat es dilueix** a través dels contextos grupals i de consum.

✎ És freqüent trobar titulars de premsa on apareix la informació d'estar sota els efectes de l'alcohol, en comptes d'anomenar el sistema patriarcal que legitima les violències.

✂ **LA DROGA MÉS PRESENT EN SITUACIONS DE VIOLÈNCIA SEXUAL ÉS L'ALCOHOL**

L'alcohol, com a droga depressora, per una banda pot reduir i fer desaparèixer la capacitat de reacció de la persona agredida i, per l'altra, pot actuar com a desinhibidor i **facilitador** per a la persona potencialment agressora. Hi ha una tendència a situar el detonant de la **violència sexual en la substància** i no en la subjectivitat i en el **marc social sexista**.

✎ En un context de consum d'alcohol o d'altres drogues, se sol justificar i minimitzar l'agressió comesa per un home ("és que anava borratxo"), mentre que es culpabilitza la dona que n'ha estat víctima per "anar borratxa".

✂ **EL CONSUM CULPABILITZA LES DONES PERÒ LEGÍTIMA I DESRESPONSABILITZA ELS HOMES**

Existeix una percepció social, col·lectiva, i fins i tot en la jurisprudència, segons la qual, davant una situació de violència, el **consum de substàncies penalitza i culpabilitza les dones** i legitima i desresponsabilitza els homes. Així, el consum de drogues funciona com un **atenuant per a les persones agressores** i com un agreujant per a les persones agredides.

✎ Des dels mitjans de comunicació, s'ha promogut l'alarma social envers la utilització de la burundanga com a droga per cometre agressions sexuals premeditades.

✂ **LA MAJORIA D'AGRESSIONS SEXUALS SÓN DE TIPOLOGIA OPORTUNISTA I NO DE TIPOLOGIA PREMEDITADA**

Contràriament a l'opinió generalitzada, les agressions sexuals més freqüents són per part d'homes que les exerceixen cap a una persona amb **escassa o nul·la capacitat de reacció**, deguda a un **consum voluntari** de substàncies. Són persones que potser no tenien la intenció de cometre una agressió, però que es troben en l'**oportunitat** de fer-la i la duen a terme. També existeixen les agressions premeditades, que gaudeixen de més publicitat en els mitjans de comunicació —un dels operadors de la cultura de la violació—, però que no són les més habituals.

✎ En el 81 % de les dones que han patit agressions sexuals, aquestes han estat exercides per persones conegudes: parelles, exparelles, amics, coneguts i familiars⁷.

✂ **PARLAR DE CONSENTIMENT NO ÉS SUFICIENT I POT SER PROBLEMÀTIC**

Existeixen moltes agressions sexuals on **no hi ha una negativa clara** davant l'agressió que es comet. És habitual, sobretot en **parelles heterosexuales**, que hi hagi consentiment, però no una relació sexual volguda.

En primer lloc, el fet d'haver de donar un consentiment pressuposa un **rol actiu de l'home** i un **rol passiu i reactiu de la dona**, que ha de donar resposta a una demanda de l'home. Aquesta dinàmica no trenca amb la **jerarquia de gènere**.

⁷ (MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD, 2015, p. 301)

En segon lloc, una vegada més es posa el focus sobre la dona atribuint-li la responsabilitat d'haver de donar una resposta clara davant un home, en lloc de posar la **mirada en els comportaments dels homes**.

En tercer lloc, les respostes de les dones estan molt condicionades per un seguit d'estigmes que limiten les seves llibertats sexuals i que defineixen, així, les múltiples respostes que poden donar, en un rang que va des de **l'estigma de puta** fins a **l'estigma d'estreta**.

Finalment, les condicions que es poden donar per expressar una resposta clara i lliure de consentiment són difícilment generades, ja que és habitual que aquestes estiguin molt condicionades per altres formes de **violències de gènere** més implícites i subtils, com poden ser la psicològica, l'ambiental, la social o la simbòlica. Sobretot en relacions de parella o en relacions sexuals esporàdiques amb coneguts.

✂ LA CONFIGURACIÓ DELS ESPAIS D'OCI I ELS DESPLAÇAMENTS CONDICIONEN I LIMITEN LA LLIBERTAT DE MOVIMENT DE LES DONES ALS ESPais PÚBLICS

És majoritari, entre les dones, que **la percepció d'inseguretat o de llibertat** està molt condicionada per la configuració i el **disseny dels espais d'oci** i de l'urbanisme en general. També pels **desplaçaments** per espais públics. Això genera por, inseguretat i un seguit d'estratègies que les dones procuren utilitzar per minimitzar i evitar espais, rutes i horaris. La **cultura de la violació**, l'anomenada construcció del **terror sexual**⁶, juntament amb la falta de perspectiva de gènere en el disseny dels espais públics i locals d'oci, és una de les causes d'aquesta **limitació de les llibertats sexuals** de les dones.

✂ APRENENTATGE DE LA SEXUALITAT TABÚ, HETERONORMATIVA I MASCLISTA

A l'arrel de les violències sexuals, hi trobem uns **aprenentatges de la sexualitat** basats en **missatges diferencials** a noies i a nois en un marc de relacions de poder **heteropatriarcal**. La sexualitat no es treballa obertament des d'una mirada basada en el plaer de compartir, en el desig i en el bon tracte. La manera d'aprendre els codis, els rituals i les pràctiques sexuals està basada en la mirada que promou la **pornografia hegemònica**: fal·locentrisme, coitocentrisme, heteronormativitat, violència masclista i dona objecte passiva al servei de l'home subjecte actiu.

☞ Alguns conceptes que permeten construir un significat sobre el consentiment, lliure d'estereotips i marques de gènere, són el fet que sigui: lliure, sobri, entusiasta, sense coerció, honest, actiu, reversible, empàtic, basat en el desig mutu, etc.

☞ Les marxes exploratòries⁸ són una tècnica de recerca qualitativa que permet identificar els elements urbanístics d'un territori sobre la base de la percepció de seguretat i llibertat per transitar per l'espai públic

☞ L'educació sexual i afectiva amb perspectiva de gènere segueix essent un tema en què cal treballar per tal que arribi a tota la població, en especial l'adolescent.

Per aprofundir:

50 Informe Observatorio

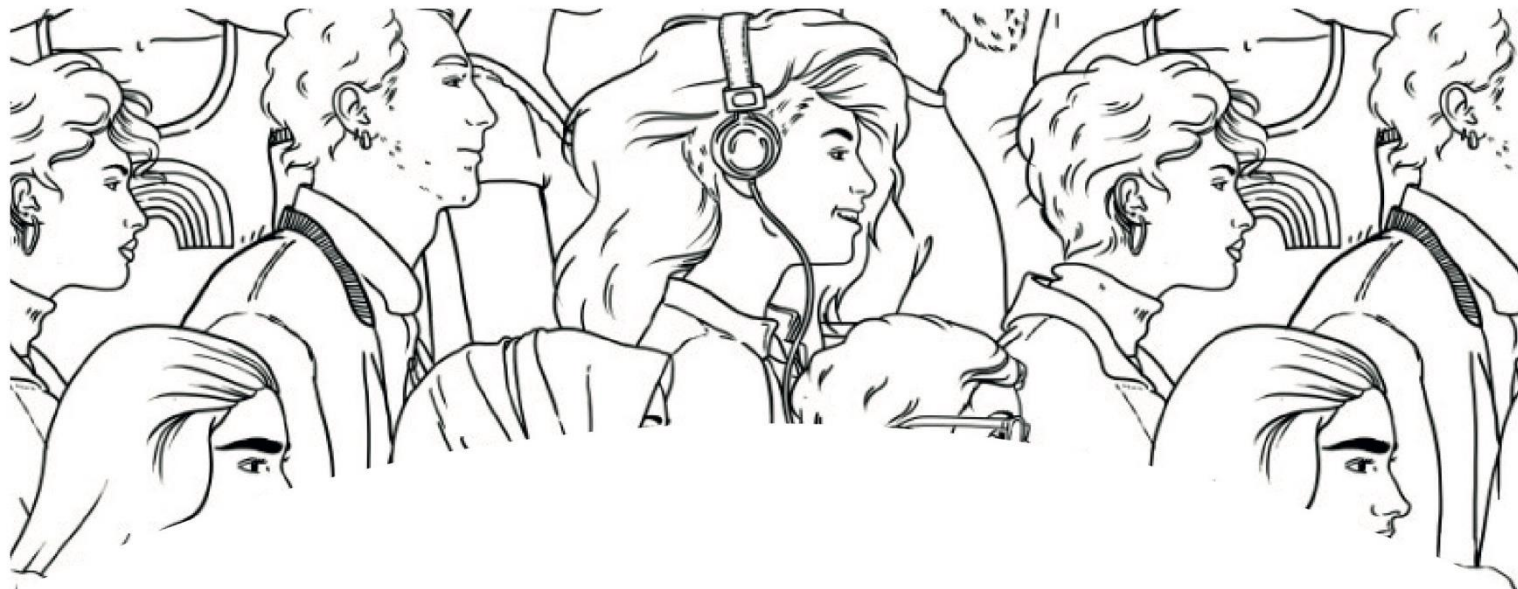
Noctambul@s, 2017-18. Capítol 2.

"Ideario sobre las violencias sexuales y el consumo de drogas en contextos de ocio nocturno"⁹.

⁶ Nerea Barjola proposa el concepte "**terror sexual**" per definir la construcció del sistema de control patriarcal sobre el cos de les dones, disciplinant-les i coartant-ne la llibertat a través de la instauració de la por a ser violada i la culpabilització de les dones respecte a les emocions, actituds, plaers i activitats (BARJOLA, 2018).

⁸ Consultar Col·lectiu Punt 6: <http://www.punt6.org/2017/11/20/aclaraciones-metodologicas-marchas-exploratorias-y-recorridos-de-reconocimiento/>

⁹ (OBSERVATORIO NOCTAMBUL@S, 2018, p. 12)

2.1. Introducció

2.2. Principis del Protocol

2.3. Adhesió d'entitats al Protocol

2.4. Festes on s'ha d'implementar el Protocol

2.5. Actors, rols i responsabilitats

2.6. Punt Lila i Arc Iris

2.7. Prevenció i sensibilització

2.8. Detecció

2.9. Actuació i atenció

2.10. Recuperació i reparació

2.11. Circuit de suport per agressions lgtbifòbiques

2.12. Grup de seguiment i avaluació

2 PROTOCOL D'ACTUACIÓ

2.1. Introducció

Aquest capítol explica **com s'haurà de dur a terme** el *Protocol* de Tarragona. Està estructurat per apartats, segons les condicions i els eixos acordats, per facilitar una implementació de qualitat i efectiva. A continuació, els acords adoptats:

- > Hi ha **principis** comuns que regeixen el *Protocol*.
- > S'hi defineixen uns criteris d'**adhesió voluntària** de les entitats que en formin part, amb l'acceptació d'uns compromisos mínims de difusió, col·laboració i corresponsabilitat. També es crea la figura de l'**agent de prevenció del Protocol**, que seran persones voluntàries de les mateixes entitats i que hauran de rebre una formació de capacitació.
- > S'implementarà a les festes que proposi el Grup de Seguiment segons **criteris d'importància**, nombre aproximat de persones **participants** i **recursos** destinats.
- > S'hi defineixen els principals **actors**¹⁰ i **agents**¹¹ **socials implicats**, els rols que han d'adoptar, les responsabilitats i com s'han de coordinar.
- > Està emparat per la Llei 5/2008, del **dret de les dones a erradicar la violència masclista**: prevenció i sensibilització, detecció, atenció, recuperació i reparació¹².
- > S'hi incorpora una **mirada LGTBI** amb la informació necessària sobre les situacions, els casos que es poden donar i on es poden derivar. Està emparada en la Llei (11/2014) per garantir els **drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals** i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia¹³.
- > Es complementa i coordina amb el **Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci** de la Generalitat de Catalunya¹⁴.
- > Hi ha un **circuit específic** i adaptat per atendre les situacions que es puguin produir durant festes, amb els serveis on es poden derivar els casos, de manera integrada, al **Protocol d'actuació i circuit d'intervenció en situacions de violència masclista de la ciutat de Tarragona**, i serveis específics que l'articulen.
- > S'estableix un **grup de treball**, coordinació, seguiment i avaluació sobre el *Protocol*, que serà l'anomenat **Grup de Seguiment** del *Protocol*.

El *Protocol* està estructurat segons els eixos estratègics marcats per la Llei del dret de les dones a erradicar la violència masclista: prevenció i sensibilització, detecció, atenció, recuperació i reparació.

Es complementa i coordina amb el *Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci* de la Generalitat de Catalunya.

S'estableix un grup de treball, coordinació, seguiment i avaluació sobre el *Protocol*, que serà l'anomenat Grup de Seguiment.

---

¹⁰ **Actors socials**: subjectes, grups d'individus o entitats que assumeixen rols i/o la representació de determinats interessos i que treballen per aconseguir determinats objectius. Els actors socials són subjectes actius que incideixen a la comunitat en què intervenen. Les seves accions tenen significats i porten valors.

¹¹ **Agents socials**: institucions, grups, associacions i organitzacions que directament o indirectament contribueixen als processos de socialització. Per exemple, la família, l'escola, els grups d'iguals, els mitjans de comunicació, l'estat, etc., són agents de socialització.

¹² (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009).

¹³ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2016).

¹⁴ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2019).

2.2. Principis del Protocol

1 ESPAI DE LLIBERTAT

La festa ha de ser un espai de gaudi, de compartir i de promoció del respecte. Ha de garantir els drets i les llibertats de totes les persones que en formen part.

La festa ha de ser un espai de gaudi, de compartir i de promoció del respecte.

2 CORRESPONSABILITAT

Totes les persones que participen a la festa són agents actius en pro de la llibertat, i poden fer quelcom davant les diferents situacions d'agressions que es puguin produir. El *Protocol* promou el suport mutu i la solidaritat.

3 ATENCIÓ PRIORITÀRIA

A les persones que pateixen les agressions, en especial a dones i persones LGTBI.

Totes les persones que participen a la festa són agents actius en pro de la llibertat.

4 REBUIG DE LES AGRESSIONS

Ha de ser ferm, contundent i de resposta comunitària sobre totes les diferents formes d'agressions masclistes, sexuals i lgtbifòbiques.

La responsabilitat sempre és de la persona que ha comès l'agressió.

5 SENSIBILITAT, CURA I BON TRACTE

Totes les accions s'han d'entendre des de la mirada que les violències de gènere són un problema sistèmic i molt greu a la nostra societat. No són fets puntuals. Cal tenir empatia cap a les persones que pateixen agressions i fomentar la cura i el bon tracte cap a elles.

Les accions s'han d'entendre des de la mirada que les violències de gènere són un problema sistèmic.

6 NO CULPABILITZAR LES PERSONES QUE PATEIXEN LES AGRESSIONS

La responsabilitat sempre és de la persona que ha comès l'agressió. Res justifica una agressió.

7 CONFIDENCIALITAT

S'ha de garantir el dret a la privacitat i el dret a la protecció de les dades personals que es tinguin en coneixement en virtut dels fets.

S'ha de garantir el dret a la privacitat i el dret a la protecció de les dades.

8 PUBLICITAT

Els actors que intervinguin en l'aplicació del *Protocol* han d'explicar l'existència d'aquest i dels espais, les campanyes i els mitjans disponibles que ofereix aquest recurs tècnic.

2.3. Adhesió d'entitats al Protocol

A les entitats que vulguin fer activitats festives a l'espai públic de Tarragona se'ls ofereix la possibilitat d'adherir-se de manera voluntària al *Protocol*. L'adhesió implicarà les següents **accions**:

- > Firma del **manifest** unitari "Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques".
- > Rebre la **formació**, com a mínim per part d'una persona representant de l'entitat, sobre la implementació del *Protocol*.
- > Definir una persona com a **referent de l'entitat** en matèria del *Protocol*, que tindrà la responsabilitat d'informar la resta de persones de l'entitat i de coordinar-se amb la Regidoria per rebre tots els materials i les comunicacions corresponents. És obligatori que aquesta persona hagi assistit a la formació sobre el *Protocol*.
- > Compromís com a entitat de dissenyar una **programació** de festes amb perspectiva de gènere, dintre de les possibilitats.
- > Compromís com a entitat de combatre i rebutjar els **comportaments i actituds masclistes** i lgtbifòbiques.
- > Utilitzar durant les festes el **paquet de sensibilització** que es facilitarà des de la Regidoria de Feminismes i LGTBQ+.

L'adhesió al *Protocol* és voluntària i implica un seguit d'accions a implementar per part de les entitats.

L'Ajuntament oferirà accions formatives per a les entitats adherides: cartera de formacions i capacitació d'agents de prevenció del *Protocol*.

Accions complementàries

Les entitats adherides podran inscriure's a les següents accions formatives, que oferirà l'Ajuntament:

- > Cartera de **formacions** sobre prevenció de violències sexuals i elaboració de **protocols comunitaris** per a entitats.
- > Capacitació com a **agents de prevenció del Protocol**.

2.4. Festes on s’ha d’implementar el Protocol

A continuació, es presenta la **llista de festes** de Tarragona on s’ha d’implementar el *Protocol* i el **grau d’implementació** en funció de les accions que s’hauran de dur a terme en cada cas. Aquestes estan desenvolupades en els següents apartats del present document.

El **Grup de Seguiment** podrà definir millores en les accions que es poden implementar en altres festes que no siguin les que a continuació estan definides.

NIVELLS D’IMPLEMENTACIÓ DEL <i>PROTOCOL</i>		
Grau	Accions a dur a terme	Festa
Alt	<ul style="list-style-type: none"> > Campanya comunicativa > Lectura manifest > Punt Lila, Espai Tranquil, parelles itinerants, recull de dades > Paquet de sensibilització per a entitats > Adhesió de les entitats participants > Formació representants entitats > Disseny programació amb perspectiva de gènere > Disseny espais amb perspectiva de gènere > Requisits contractació > Reunions de coordinació prèvies i posteriors > Referent tècnica del <i>Protocol in situ</i> > Referent de seguretat del <i>Protocol in situ</i> 	<ul style="list-style-type: none"> > Sant Magí > Festa Major > Santa Tecla > Carnestoltes > Esdeveniments festius locals > Festes i celebracions entitats > Festes comunitats de veïns i veïnes (barris)
Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> > Campanya comunicativa > Lectura manifest > Paquet de sensibilització per a entitats > Adhesió de les entitats participants > Requisits contractació 	<ul style="list-style-type: none"> >
Baix	<ul style="list-style-type: none"> > Campanya comunicativa > Paquet de sensibilització per a entitats > Adhesió de les entitats participants 	<ul style="list-style-type: none"> >

2.5. Actors, rols i responsabilitats

Els **actors** que poden interactuar durant la festa i els **rols** a desenvolupar per implementar el *Protocol* són els següents:

ACTORS DEL <i>PROTOCOL</i>		
Actor	Rols	Responsabilitats
Ajuntament de Tarragona	Liderar la implementació del <i>Protocol</i> .	Garantir la implementació del <i>Protocol</i> i de les accions a dur a terme que s’hi defineixen, com la campanya comunicativa, el Grup de Seguiment, la tècnica referent del <i>Protocol</i> , les formacions mínimes, etc.
Referent tècnica del <i>Protocol</i>¹⁵	Representant tècnica de l’Ajuntament encarregada de dur a terme la coordinació entre entitats i Administració i la implementació dels acords adoptats al <i>Protocol</i> . Liderar el Grup de Seguiment.	Donar compte a l’equip de govern dels acords , la planificació de les accions i la implementació que se n’ha d’anar fent en el marc del <i>Protocol</i> . Garantir el bon funcionament tècnic de les accions i activitats del <i>Protocol</i> , sobretot les de coordinació amb les entitats de festes populars.
Entitats organitzadores	Participen activament en l’organització i implementació de les festes. Com a mínim una persona de l’entitat haurà d’haver rebut una formació sobre el <i>Protocol</i> .	Promoure la corresponsabilitat entre les persones que organitzen les festes. Ampliar la percepció i la sensibilitat per detectar i avisar .
Agents de prevenció de les entitats	Personal voluntari de les entitats que fa d’agent de prevenció de violències sexuals i lgtbifòbiques durant les festes. Suport a l’equip de professionals del Punt Lila i Arc Iris. Tasques de sensibilització, detecció, coordinació i derivació. Haurà rebut una formació de capacitació per poder desenvolupar aquest rol.	Estar capacitat com a agent de prevenció; conèixer, facilitar i promoure el bon funcionament del <i>Protocol</i> ; coordinar-se amb la resta de figures; estar en bones condicions quan està activat.
Seguretat i emergències	Serveis de policia local , Mossos d’Esquadra o emergències sanitàries. Serveis de seguretat privada.	Garantir la seguretat de totes les persones que participen a les festes i atendre els casos i les situacions quan se’ls requereixi. Han de saber de l’existència del <i>Protocol</i> i de com implementar-lo , juntament amb la resta d’actors.
Personal contractat	Desenvolupar les tasques que siguin motiu de la seva contractació sense promoure actituds ni comportaments masclistes i lgtbifòbics.	Estar informat i conèixer les obligacions del <i>Protocol</i> . Detectar i saber on avisar .
Població en general	Participa activament o passivament a la festa. A través de la campanya de sensibilització , es demana a totes les persones de la societat en general que promoguin un espai festiu de llibertat i en contra de les agressions sexistes.	Es demana ajuda per detectar situacions, informar-ne i oferir suport a la intervenció, seguint els passos del <i>Protocol</i> .

¹⁵ A l’apartat “Grup de Seguiment” hi ha les funcions més especificades.

2.6. Punt Lila i Arc Iris

Descripció

El **Punt Lila i Arc Iris** és un **dispositiu de suport** en aquelles festes on estigui activat, i servirà de punt principal de **coordinació i centralització** de les intervencions en el marc del *Protocol*.

És un espai en format estand, on s'ofereix el servei d'**informació** sobre el *Protocol* i la campanya, **sensibilització i prevenció** de violències sexuals i lgtbifòbiques, **detecció** de casos i situacions, primera **atenció** per a les persones que han patit aquests tipus d'agressions, i **recuperació i derivació** a altres serveis públics o entitats del territori.

És un dispositiu de suport en format estand on s'ofereixen *in situ* els serveis de prevenció, detecció, atenció, recuperació i derivació, en el marc del *Protocol*.

Equip professional

Ha de comptar amb un **equip de professionals** especialitzats i capacitats en atenció a persones que han patit violències masclistes, sexuals i lgtbifòbiques. Cada equip estarà format per un mínim de **quatre professionals**: dos de fixos al Punt Lila i dos d'itinerants. Són majoritàriament **dones**; en el cas que hi hagi homes, estaran sempre en binomi amb un company dona.

Ha de comptar amb un equip de professionals especialitzats i capacitats en atenció a persones que han patit violències masclistes, sexuals i lgtbifòbiques.

Parelles itinerants

Desenvoluparan les mateixes funcions que a l'estand però en **moviment per tot l'espai i entorn festiu** que tinguin marcat, segons la festa. Estaran en contacte permanent amb l'equip de l'estand i aniran identificades amb el format que decideixi el Grup de Seguiment.

Col·laboració amb agents de prevenció de les entitats

El present *Protocol* preveu la possibilitat que, durant l'activació del Punt Lila i Arc Iris, hi hagi la figura d'**agents de prevenció de les entitats** per donar **suport i ajuda** a l'equip. Aquestes persones han d'haver rebut una **formació de capacitació** per part de l'Ajuntament de Tarragona per desenvolupar tasques de publicitat i coordinació amb les entitats que organitzen festes, i de detecció, derivació i suport a les intervencions de l'equip del Punt Lila i Arc iris. Aniran identificades amb el format que decideixi el Grup de Seguiment.

El present *Protocol* preveu la possibilitat que, durant l'activació del Punt Lila i Arc Iris, hi hagi la figura d'agents de prevenció de les entitats per donar suport i ajuda a l'equip.

Implementació

El **Grup de Seguiment** concretarà els criteris d'implementació, a fi de poder oferir un servei de qualitat i coordinat amb els altres serveis durant les festes. Es tindran en compte les **franges horàries** on més casos i situacions es poden donar, la relació amb la **programació** de les activitats, la **ubicació**, la **bona visibilitat** i la **senyalització** de l'estand.

La Regidoria de Feminismes i LGTBQ+ pressupostarà i planificarà la implementació del *Protocol*, segons les festes que es marquin.

Funcions

Les **funcions** a desenvolupar per l'equip del Punt Lila i Arc Iris són les següents:

- > **Publicitat** del *Protocol*.
- > **Coordinació** amb els altres serveis activats durant festes (sobretot seguretat i salut) i amb la referent del *Protocol* durant festes.
- > **Sensibilització** sobre prevenció de violències sexuals i lgtbifòbiques en espais festius.
- > **Detecció** de casos i situacions.
- > Primera **actuació** medidora amb possibles persones agressores.
- > **Atenció** a les persones agredides.
- > **Recuperació** de persones agredides.
- > **Derivació** de casos detectats.
- > **Registre** de casos i situacions detectades.

El Grup de Seguiment concretarà els criteris d'implementació, a fi de poder oferir un servei de qualitat i coordinat amb els altres serveis durant les festes.

Disseny de l'estand

L'espai estarà format per dues zones diferenciades i connectades que permetin realitzar l'acompanyament professional especialitzat en les dues funcions dirigides al públic assistent:

- > **Punt Lila**, una zona oberta i visible, on s'ofereix el servei d'informació i sensibilització al públic en general.
- > **Espai Tranquil** (annex al Punt Lila), una zona reservada on s'ofereix el servei d'atenció a les persones agredides, garantint la intimitat i confidencialitat. Aquest serà un espai de descans i atenció individualitzada per a la persona agredida.

L'Espai Tranquil (annex al Punt Lila) és una zona reservada on s'ofereix el servei d'atenció a les persones agredides, garantint la intimitat i la confidencialitat.

Coordinació

El personal del Punt Lila estarà en **comunicació directa** amb la persona responsable de **seguretat** i/o amb la **referent** del *Protocol* per activar el circuit en cas de necessitat.

Si és possible, alguna de les professionals haurà de formar part de les **reunions** de coordinació prèvies i posteriors a l'inici de les festes.

El personal del Punt Lila estarà en comunicació directa amb la persona responsable de seguretat i/o amb la referent del *Protocol* per activar el circuit en cas de necessitat.

Recomanacions per al correcte funcionament del dispositiu

- > Bona indicació de la **localització** del Punt Lila i Arc Iris als mapes i fulletons informatius de l'esdeveniment.
- > Assegurar-se, sobretot, que el personal professional de seguretat i emergències mèdiques activats al mateix moment que el Punt Lila i Arc Iris tingui el **coneixement** sobre les **funcions**, la **ubicació** i els **horaris** d'aquest.
- > Disposar a l'Espai Tranquil de cadires, mantes, aigua, fruita i/o caramels i mocadors de paper per oferir-ne a les persones ateses en cas d'agressió sexual.

- > Demanar que l'equip del Punt Lila i Arc Iris parli **anglès** per poder atendre casos de persones que no entenguin els idiomes oficials, i per oferir suport al personal de seguretat en casos amb dones.
- > **Situar** els serveis **d'emergències mèdiques i professionals de seguretat** a prop, però no just al costat del Punt Lila i Arc Iris, per facilitar l'atenció coordinada en cas de necessitat.
- > Comptar amb agents de la GU que es presentin sovint a l'equip del Punt Lila i Arc Iris, però que no s'hi quedin molta estona. Si es creu necessari que hi hagi agents de la GU *in situ* durant un llarg espai de temps, és recomanable que aquests siguin **agents no uniformats**.
- >

2.7. Prevenció i sensibilització

Prevenció és el conjunt d'accions encaminades a **evitar** o **reduir** la incidència de la problemàtica de la **violència masclista** per mitjà de la reducció dels factors de risc, a fi d'impedir-ne la normalització, i a **sensibilitzar la ciutadania**, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable¹⁶.

Sensibilització és el conjunt d'accions **pedagògiques i comunicatives** encaminades a generar canvis i **modificacions en l'imaginari social** que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista¹⁷.

El conjunt d'accions encaminades a la prevenció i a la sensibilització, que estan desenvolupades en el present apartat, són les següents:

- > Campanya comunicativa i manifest del *Protocol*
- > Accions formatives
- > Espais de festa
- > Principis bàsics de programacions de festes
- > Reunions de coordinació prèvies i posteriors

2.7.1. Campanya comunicativa i manifest

El *Protocol* té una **campanya comunicativa pròpia**, realitzada des de l'Ajuntament de Tarragona i elaborada juntament amb el Grup Motor i la Comissió Participativa.

La campanya consta dels recursos següents:

- > Ús de la **imatge corporativa** ja existent.
- > Ús d'un **eslògan** de campanya amb un missatge principal ja existent i el disseny de **missatges específics** en funció de temàtiques o espai de festa.
- > Difusió del **manifest** per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.
- > Difusió d'un **fulletó informatiu resum** (díptic, tríptic, etc.) sobre el *Protocol*, els passos a seguir i el circuit.
- > **Impressió del *Protocol*** en un format més divulgatiu.
- > Altres **materials de suport** que decideixi elaborar el Grup de Seguiment (cartells, lones, gots, polseres, banderoles, bosses, samarretes, etc.).

El **Grup de Seguiment** serà l'encarregat de decidir els recursos i materials que s'utilitzaran a cada festa on s'implementi el *Protocol*.

Campanyes de suport

- ☞ *La prevenció de la violència masclista a l'oci nocturn*. Recull de campanyes de la Generalitat de Catalunya¹⁸.
- ☞ "El sexismo también sale de fiesta" i #EsViolenciaSexual, de l'Observatori Noctàmbul@s.
- ☞ "Jo miro la Festa amb respecte, i tu?", del Consell Comarcal del Garraf.
- ☞ "Respecta'm", de l'Ajuntament de Tarragona.

¹⁶ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 33)

¹⁷ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 32)

¹⁸ (AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE CATALUNYA, 2017)

Missatges de campanya

Els missatges que es defineixen a continuació són una **orientació** per a la millora i el disseny de la campanya. Poden ser modificats en funció dels criteris tècnics i polítics que cregui convenient la regidoria responsable.

S'utilitza el **missatge central** de "**Respecta**", amb llarg recorregut i visibilitat a Tarragona, proposant que una de les potes estigui dedicada explícitament al missatge sobre prevenció de violències sexuals als espais festius i relacionats amb el *Protocol*. S'entén, així, que el marc general de la campanya és la **prevenció de les conductes sexistes a Tarragona**, i que una de les temàtiques és l'**abordatge de les violències sexuals als espais festius**. Dins d'aquesta temàtica, es defineixen un seguit de missatges, que han estat escollits en funció dels resultats de la Diagnosi i de les propostes sorgides als tres grups de treball del *Protocol*.

☞ "Por unas fiestas libres de agresiones sexistas", de l'Ajuntament de Pamplona.

☞ "Cortando con la violencia sexual", de la Federación de Mujeres Progresistas.

MISSATGE CENTRAL DE CAMPANYA

Posició dels missatges	Descripció	Llocs on s'han de posar
Complementari superior	Prevenció de conductes sexistes a Tarragona.	Cartellera principal
CENTRAL	RESPECTA	
Complementari inferior	Per unes festes lliures de violències sexuals i LGTBIQfòbiques.	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Èmfasi en la prevenció i en el sexisme en general. Promoció d'un valor educatiu majoritàriament acceptat que interpel·la a tothom. Voluntat del municipi de promoure espais lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques. Contactes per demanar suport.	

MISSATGE ESPECÍFIC 1

Posició dels missatges	Descripció	Llocs on s'han de posar
Complementari superior	Beure massa no és excusa.	Gots reutilitzables Barres + Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
CENTRAL	L'ALCOHOL MAI JUSTIFICA UNA AGRESSIÓ	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Trencar la justificació de les agressions a través de l'alcohol. Explicar que quan es produeix una agressió, segons l'imaginari masclista, el consum d'alcohol actua com a atenuant cap a l'home agressor i com a agreujant cap a la dona agredida.	

MISSATGE ESPECÍFIC 2

Complementari superior	La idea radical que sosté que les dones són persones i no objectes sexuals.	
CENTRAL	NO L'INTERESSA LA TEVA OPINIÓ SOBRE EL SEU COS	Barres + Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Denunciar els comportaments masclistes normalitzats cap a noies de la barra. Èmfasi en les tipologies d'agressions més normalitzades. Relacionar una frase històrica del feminisme per reforçar la idea de la problemàtica sobre la sexualització i objectivació del cos de les dones.	

MISSATGE ESPECÍFIC 3

Complementari superior	L'atreus? Mostra entusiasme? Et poses al seu lloc? T'ho ha dit verbalment?	
CENTRAL	NOMÉS SÍ ÉS SÍ	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Centrar la mirada, aprendre a entendre el desig de l'altra persona i no tant a esperar-ne el consentiment. Promoure la visió d'un consentiment afirmatiu i actiu.	

MISSATGE ESPECÍFIC 4

Complementari superior	Vivim la festa sense agressions.	
CENTRAL	DE TORNADA A CASA NO VULL SER VALENTA, VULL SER LLIURE	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes on ens muguem en llibertat.	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Crítica a la limitació de la llibertat de les dones en els desplaçaments i espais públics. Trencar amb la mirada de voler dones fortes i valentes, i promoure espais de llibertat.	

MISSATGE ESPECÍFIC 5

Complementari superior	L'estàs mirant tota l'estona encara que no s'interessi per tu?	
CENTRAL	MOLESTAR I FER EL BAVÓS NO ÉS LLIGAR, ÉS AGREDIR	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Denúncia dels comportaments masclistes més normalitzats com a falses maneres de lligar. Interpel·lar els homes que pensen que aquests rituals formen part de conductes per lligar, i en canvi són agressions.	

MISSATGE ESPECÍFIC 6

Complementari superior	L'lgtbifòbia no fa gràcia.	
CENTRAL	LA DIVERSITAT DE GÈNERE ÉS BENVINGUDA EN AQUESTA FESTA	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Missatge en positiu per incloure les persones LGTBI a la festa. Denúncia de l'humor amb finalitats homofòbiques.	

MISSATGE ESPECÍFIC 7

Complementari superior	"No vull ballar" és NO. "Ara no" és NO. "Espera" és NO. "Estic cansada" és NO. "Això no m'agrada" és NO. La teva parella també et pot agredir. El 81 % de les agressions sexuals són exercides per homes coneguts.	
CENTRAL	NO T'HA QUEDAT CLAR?	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Missatge provocador dirigit principalment als homes i a visibilitzar la importància de les agressions sexuals en contextos de parella. Trencament del mite de l'home agressor desconegut. Pedagogia del consentiment i el desig.	

MISSATGE ESPECÍFIC 8

Complementari superior	El masclisme i l'lgbtifòbia no fan gràcia.	
CENTRAL	SI FAN BROMES AMB LA VIOLÈNCIA, NO ELS RIGUIS LES GRÀCIES	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del Protocol
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Visibilitzar i denunciar l'ús de violències més normalitzades com les bromes masclistes o per causa lgtbifòbica. Promoure un posicionament actiu en contra d'aquest tipus de comentaris.	

MISSATGE ESPECÍFIC 9

Complementari superior	Actual! Suport mutu davant les agressions masclistes. Demana ajuda al Punt Lila, a les entitats que organitzen la festa o als serveis de seguretat.	
CENTRAL	EL TEU SILENCI ET FA CÒMPLICE	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Explicar que el fet de no actuar no és neutral. Cal defensar un posicionament de rebuig ferm i contundent en contra de les violències sexuals. Animar a fer alguna cosa enfront de les violències i explicar que existeixen recursos de suport per denunciar-les. Promoure la solidaritat i l'ajuda mútua entre persones.	

MISSATGE ESPECÍFIC 10

Complementari superior	Suport mutu davant les agressions masclistes. Demana ajuda al Punt Lila, a les entitats que organitzen la festa o als serveis de seguretat.	
CENTRAL	SI ET VAS SENTIR AGREDIDA, ÉS QUE VA SER UNA AGRESSIÓ	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denuncien agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	

MISSATGE ESPECÍFIC 11

CENTRAL	AQUEST ESPAI DISPOSA D'UN PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER RESPONDRE A LES AGRESSIONS SEXUALS. PARLA AMB EL PERSONAL PROFESSIONAL DE LA SALA	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112- Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denunciïn agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	

MISSATGE ESPECÍFIC 12

Complementari superior	Si fas tocaments a algú o persegueixes a alguna persona sense que hi estigui d'acord, no estàs respectant els seus límits personals.	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
CENTRAL	DENUNCIEM LES AGRESSIONS SEXUALS I LGTBIQFÒBIQUES	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques.	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denunciïn agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	

MISSATGE ESPECÍFIC 13

CENTRAL	NO NECESSITA LA TEVA TOLERÀNCIA: VOL EL TEU RESPECTE	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denunciïn agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	

MISSATGE ESPECÍFIC 14

CENTRAL	Quins recursos tens al teu abast	
Complementari inferior	<p>El SIAD és el Servei d'Informació i Atenció a les Dones, un espai d'orientació i assessorament en relació amb qualsevol aspecte de la vida de les dones.</p> <p>Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h, i dilluns a dimecres, de 15.30 a 18.30 h Telèfon: 977 296 279 Adreça electrònica: siad@tarragona.cat Plaça de la Font, 1, 43003 Tarragona</p> <p>El SAI (Servei d'Atenció Integral a les Diversitats Sexuals i de Gèneres) ofereix atenció directa i individualitzada gratuïta en un espai de confidencialitat.</p> <p>Horari: dilluns i dimecres, de 10 a 14 h Telèfon: 617 445 948 Adreça electrònica: sai@tarragona.cat Plaça Imperial Tàrraco, 1, de Tarragona. Planta baixa (antiga Facultat de Lletres)</p>	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques 092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denuncien agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	

MISSATGE ESPECÍFIC 15

Complementari superior	No t'ha demanat l'opinió sobre la seva manera de mostrar-se.	
CENTRAL	CADASCÚ DECIDEIX COM ÉS	
Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques 092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	+ Espais definits pel Grup de Seguiment i referent del <i>Protocol</i>
Informació de suport	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques 092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denuncien agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	
CENTRAL	SI ET VAS SENTIR AGREDIDA, ÉS QUE VA SER UNA AGRESSIÓ	

Complementari inferior	Respecta. Per unes festes lliures de violències sexuals i lgtbifòbiques	
Informació de suport	092-Guàrdia Urbana 112-Emergències 900 900 120. Contra la violència masclista. Línia 24 h	
Justificació no visual	Fomentar la credibilitat de les dones quan denunciïn agressions. Promoure la sororitat entre dones. Explicar que es pot demanar ajuda als diferents recursos.	

Manifest del Protocol

El manifest del *Protocol* s'haurà de llegir o difondre en el marc de les festes populars on el Grup de Seguiment hagi acordat fer-ho. Les entitats adherides al *Protocol* hauran de firmar el manifest.

A l'annex del *Protocol* hi ha el manifest unitari que ha acceptat l'Ajuntament de Tarragona.

2.7.2. Formacions

El *Protocol* preveu una **mínima formació** prèvia a les festes, que és obligatòria, i unes formacions complementàries. El **Grup de Seguiment** proposarà cada any, en funció de les necessitats i dels recursos, la freqüència i els destinataris, és a dir, si s'han de fer cada any, cada dos, etc. També podrà ampliar o millorar les formacions obligatòries i la cartera de formacions complementàries en funció de les necessitats i dels recursos disponibles.

La **referent tècnica del Protocol** serà l'encarregada d'informar, coordinar i planificar les accions formatives obligatòries i les complementàries.

Les **accions formatives** tenen uns **objectius comuns** que s'haurien d'assolir en cada una de les formacions, i uns **d'específics** segons el perfil de les **persones destinatàries**. A continuació, els objectius comuns:

- > Entendre els principis bàsics de la perspectiva de gènere i de la transversalitat en polítiques públiques.
- > Identificar els principals mites i mandats masclistes relacionats amb les violències sexuals.
- > Visibilitzar les principals formes de violències sexuals que es poden donar en espais i entorns festius.
- > Detectar situacions i casos de violències sexuals i lgtbifòbiques.
- > Conèixer el *Protocol*, els principis i el circuit d'actuació.

Destinatàries	Durada mínima	Objectius específics
Representants entitats adherides al Protocol	2 h	<ul style="list-style-type: none"> > Entendre els principis sobre programació amb perspectiva de gènere. > Visibilitzar comportaments, rols i actituds masclistes.
Agents de prevenció del Protocol	4 h	<ul style="list-style-type: none"> > Aprendre els principis bàsics d'atenció. > Conèixer les entitats que organitzen festes al territori. > Derivar adequadament segons els casos i situacions detectades. > Difondre i explicar el Protocol i el circuit.
Guàrdia Urbana i Seguretat	4 h	<ul style="list-style-type: none"> > Incorporar la mirada de gènere per atendre els casos detectats. > Aprendre els protocols específics de la GU en el marc de Protocol. > Conèixer el Protocol de seguretat del Departament d'Interior.
Personal Ajuntament	4 h	<ul style="list-style-type: none"> > Conèixer la Diagnosi del Protocol. > Aprofundir en el marc teòric i normatiu i en la importància de la transversalitat en les polítiques públiques.
Personal Urbanisme i Mobilitat	4 h	<ul style="list-style-type: none"> > Conèixer la Diagnosi del Protocol. > Entendre i saber aplicar la perspectiva de gènere en l'àmbit de l'urbanisme i la mobilitat.
Personal Cultura	4 h	<ul style="list-style-type: none"> > Conèixer la Diagnosi del Protocol. > Entendre i saber aplicar la perspectiva de gènere en l'àmbit de la cultura i de la programació.
Equip Punt Lila i Arc Iris	2 h	<ul style="list-style-type: none"> > Conèixer les especificitats del Protocol de Tarragona i dels circuits de violència. > Conèixer les principals entitats que organitzen i formen part de les festes on s'activarà el Punt Lila i Arc Iris. > Conèixer la programació de festes i les activitats que es duran a terme. > Acordar els criteris de col·laboració i coordinació amb la resta d'agents relacionats amb el Protocol, sobretot els agents de prevenció del Protocol, seguretat i emergències i la referent tècnica del Protocol.

La cartera d'accions formatives subvencionades estarà destinada a les entitats que estiguin adherides al Protocol. La durada mínima de cada formació serà de 2 h, però es promourà que siguin més llargues en funció de les necessitats i els recursos. A continuació, la llista de temàtiques que s'oferiran:

- > Aproximació a les violències sexuals en espais d'oci.
- > Perspectiva de gènere en l'àmbit de la cultura i programació.
- > Estratègies d'actuació comunitàries per combatre el sexisme a les entitats: protocols d'actuació.
- > Autodefensa feminista en espais d'oci.
- > Diversitat LGTBIQ+ en espais d'oci.
- > Desconstrucció de la masculinitat en espais d'oci.

2.7.3. Espais i entorns de festa

El disseny de la programació de festes i la distribució d'activitats, d'espais i entorns festius i de les seves configuracions hauran de procurar definir-se segons uns mínims criteris de perspectiva de gènere i de **prevenció de les violències sexuals**.

La premissa principal és que cal tenir present la **mirada de les dones** i de les **persones LGTBI**. És important posar èmfasi en les **percepcions d'inseguretat** i de **llibertat** d'aquestes persones en aquests espais. Identificar quins són els espais i els elements relacionats a cada festa que generen més por a les dones i les persones LGTBI i quins són els que transmeten més sensació de comoditat i llibertat ajudarà a entendre'ls i a definir-los.

Arran de la Diagnosi elaborada en el marc del *Protocol*, cal tenir presents els següents aspectes sobre disseny dels espais:

- > **Ubicació** clara, senyalitzada i informada del **Punt Lila i Arc Iris**.
- > Definir **espais d'entrada de casos** en els moments en què no estigui activat el Punt Lila i Arc Iris. Ha de ser un punt on les entitats i els agents de prevenció d'entitats, en el cas que n'hi hagi, sàpiguen on derivar les persones que vulguin demanar suport en el marc del *Protocol*. En aquest punt haurà de ser-hi la persona que hagi assistit a la formació de l'Ajuntament i/o els agents de prevenció.
- > Especial atenció a la **ubicació dels lavabos**. Acostumen a ser punts calents on es produeixen moltes situacions de violències sexuals.
- > Tenir en compte la **mobilitat entre espais de festa**, amb els trajectes més habituals de tornada a casa, i quines accions puntuals s'hi poden desenvolupar.

El **Grup de Seguiment** serà el responsable de valorar i proposar la configuració d'aquests espais i les accions a implementar, i d'aportar-hi les millores que cregui necessàries.

El disseny de la programació d'espais i entorns festius haurà de procurar definir-se segons uns mínims criteris de perspectiva de gènere i de prevenció de les violències sexuals.

Per aprofundir:

- ① Informe sobre la marxa exploratòria en el marc del procés d'elaboració del present *Protocol*.
- ① Col·lectiu Punt 6, cooperativa d'urbanistes, geògrafes i sociòlogues amb perspectiva de gènere: www.punt6.org.

2.7.4. Programació

La programació de les festes, tant pel disseny com per les activitats, ha d'incorporar la perspectiva de gènere en la mesura de les possibilitats.

El **personal de l'Ajuntament de Tarragona** encarregat de la programació de festes ha de rebre la **formació i/o l'assessorament** corresponent per incorporar la perspectiva de gènere en el disseny de la programació.

Les entitats que organitzen festes i que estan adherides al *Protocol* han de tenir en compte els següents **principis bàsics de programació**:

- > Promoure la presència de dones i persones LGTBI en el **disseny de la programació**.

- > Promoure **continguts amb perspectiva de gènere** o que no fomentin missatges masclistes.
- > Promoure la **diversitat d'activitats i espais per a tots els públics**. Especial èmfasi a pensar activitats per a criatures, infants i gent gran. Posar facilitats perquè les activitats tinguin espais per a aquestes persones o activitats per a aquestes franges d'edat. La diversificació dels usos i funcions en els mateixos espais també ajuda a una millor percepció de llibertat i seguretat.
- > Promoure **dones i persones LGTBI** en les **activitats programades**, des de contractar artistes i espectacles fins a programar activitats dirigides per a aquestes persones. També, tenir en compte la paritat en el personal contractat per a festes.
- > Promoure el **trencament dels rols estereotipats de gènere** en les mateixes activitats de festes populars i en les tasques a realitzar durant les festes. Cal tenir en compte que moltes de les tradicions culturals tenen una arrel clarament androcèntrica i masclista. Adaptar-les a una realitat en pro de l'equitat no és incompatible amb seguir-les fent.

Per aprofundir:

- ① A l'annex del Protocol, Materials de suport, hi ha un recull de recursos disponibles per Internet.

2.7.5. Reunions prèvies i posteriors

A les festes on es marqui un grau d'implementació alt (apartat 2.4) haurà d'haver-hi una **reunió de preparació**, amb els recordatoris de seguretat i coordinació corresponents. Les persones que hauran d'assistir a aquesta reunió prèvia i posterior (per exemple, regidores i regidors d'escenari, serveis de seguretat, serveis d'emergències, equip del Punt Lila i Arc Iris, etc.) estaran definides pel **Grup de Seguiment**, segons la festa on s'implementi el *Protocol*. En aquestes reunions haurà d'haver-hi un **recordatori dels punts següents**:

- > Informació i existència del *Protocol*.
- > Com s'ha d'implementar durant la festa: prevenció, detecció, atenció, derivació i recuperació.
- > Rols i responsabilitats de cada actor durant la festa.
- > Recordatori dels principis d'actuació del *Protocol*.
- > Recordatori de les situacions de violències sexuals més habituals en espais festius i com detectar-les.
- > Com coordinar-se; com i a qui avisar, de quins serveis i espais disposa la festa, quins són els recursos i contactes per informar, atendre i derivar.

A les festes on es marqui el grau d'implementació alt haurà d'haver-hi una reunió de preparació prèvia i una de posterior.

Un cop acabada la jornada, haurà d'haver-hi una **trobada posterior de valoració**:

- > S'han detectat casos durant la festa?
- > Com s'ha actuat?
- > Quines problemàtiques s'han detectat i quins aspectes han funcionat bé?
- > Què es podria millorar?
- > Traspasar tota la informació a la persona referent del *Protocol*.

2.8. Detecció

Detecció és la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin **identificar i fer visible** la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de manera precoç com de manera estable, i que permetin també **conèixer les situacions** en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat¹⁹.

En aquest sentit, el *Protocol* és una eina per ajudar a conèixer els diferents **tipus de situacions** de violències sexuals que es poden donar als espais de festes i per saber intervenir-hi, **en la mesura de les possibilitats** de les persones que poden fer-ho.

En segon lloc, cal fomentar que **totes les persones** que interaccionen a la festa són actors que poden **detectar** i denunciar situacions. El **personal que organitza** la festa haurà rebut una **formació específica** per aprendre a identificar les diferents formes de violències sexuals que poden patir les dones i les persones LGTBI en aquests espais.

És important incorporar a la mirada la **sensibilitat per parar atenció** a les dinàmiques que s'estan produint als espais: una fotografia del moment de la festa, entendre què està passant, quina activitat s'hi està realitzant, els actors que hi intervenen, les relacions que hi ha entre les persones, etc.

Agressions sexuals i sexistes

En aquest *Protocol* s'entén **l'agressió** com una **acció violenta que atempta contra la integritat sobretot física i/o psicològica de qualsevol persona**.

Les agressions sexuals o sexistes són un **abús de poder** de les persones que reproduïxen i s'aprofiten principalment de la relació de dominació de l'home sobre la dona, i de persones sobre altres persones que trenquen les **normes estereotipades de sexe, gènere i sexualitat**.

Les **sexuals** consisteixen en un abús de poder que s'exerceix **limitant la llibertat sexual**, i les **sexistes**, les que **reproduïxen els estereotips sexistes**.

Una agressió és també quan una persona se sent agredida i, en un context social de relacions masclistes continuades, les dones i persones LGTBI pateixen quotidianament agressions. En aquest sentit, cal remarcar que no s'ha de qüestionar l'agressió a la persona que la pateix, i s'ha de tenir clar que **res justifica una agressió**. Totes les persones, en aquest marc de relacions de poder, poden ser agents agressors.

La següent part per detectar la situació és entendre quin **tipus d'agressió es pot estar donant**. A continuació, tres definicions marcades per la Llei, que poden ajudar a endreçar-la posteriorment.

Cal tenir en compte:

📍 On està passant?

👉 Qui està patint l'agressió i qui l'està exercint?

👤 Quina relació hi ha entre aquestes persones?

🗨️ En quin estat es troben aquestes persones?

Per aprofundir:

① A l'annex del *Protocol* hi ha un marc teòric més extens.

① *L'abordatge de les violències sexuals a Catalunya. Part 1: marc conceptual sobre els violències sexuals*. Antígona i Creación Positiva²⁰.

① Col·lectiu Punt 6, cooperativa d'urbanistes, geògrafes i sociòlogues amb perspectiva de gènere.

¹⁹ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 33)

²⁰ (TOLEDO & PINEDA, 2016)

Violència sexual i abusos sexuals: són el que comprèn qualsevol acte de **naturalesa sexual no consentit** per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu²¹.

Agressions sexuals en l'àmbit social o comunitari: consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat, que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a **arma per demostrar poder** i abusar-ne²².(...) Qualsevol altres formes anàlogues que lesionin o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, la integritat o **la llibertat de les dones**²³.

Assetjament per raó de l'**orientació sexual**, la **identitat de gènere** o l'**expressió de gènere**: qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar **contra la seva dignitat** o la seva integritat **física o psíquica**, o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest²⁴.

En aquest *Protocol* s'ha decidit estructurar i tipificar els següents tipus d'agressions. Aquesta tipologia és una **proposta de concreció**. Això vol dir que també poden produir-se altres tipus de violències que no estan descrites a continuació, a les quals també s'ha de donar resposta.

Tipologies del *Protocol de seguretat* del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya

El *Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci de la Generalitat de Catalunya*, al qual l'Ajuntament de Tarragona està adherit, inclou com a tipologia de violències sexuals un seguit de conductes d'assetjament sexual no previstes al Codi penal però constitutives d'**infracció administrativa**.

Sense configurar una llista tancada, es consideren incloses com a infracció administrativa les conductes següents²⁵:

- > **Exhibicionisme** obscè davant de persones adultes, sempre que no siguin discapacitades necessitades d'especial protecció.
- > **Masturbació** en espais públics o oberts al públic davant de persones adultes, sempre que no siguin discapacitades necessitades d'especial protecció.
- > **Injúria** sexual.
- > **Seguiment** puntual o obscè d'una persona o un grup de persones.
- > **Captar imatges** de les parts íntimes d'una persona.
- > **Acorralament** amb finalitats sexuals.
- > **Altres conductes** que impliquen vexació sexual.

El *Protocol d'Interior* inclou com a tipologia de violències sexuals un seguit de conductes d'assetjament sexual no previstes al Codi penal però constitutives d'**infracció administrativa**.

Agressions sexuals més normalitzades

²¹ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 34)

²² (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 36)

²³ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 37)

²⁴ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2016, p. 16)

²⁵ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2019, p. 13)

A continuació, un recull d'algunes de les formes d'agressions sexuals sorgides arran de la Diagnosi del *Protocol*, sobre les quals cal prendre especial atenció per a la detecció:

TIPUS D'AGRESSIONS I VISIBILITAT DE LA VIOLÈNCIA	
	<p>Mirades sexuades no volgudes i continuades</p> <p>Persona o grup de persones que no paren de mirar d'una manera desagradable i constant, normalment amb la intenció de sexualitzar el cos de l'altre —cosa que li generarà incomoditat— o per riure-se'n.</p>
	<p>Comentaris sexuals no volguts o comentaris masclistes, lesbofòbics, gaifòbics i transfòbics</p> <p>Els coneguts popularment com a <i>piropos</i>, o comentaris que vagin en la direcció de valorar el cos de les dones. També comentaris de mofa o de menyspreu pels comportaments pel fet de ser dona, per lesbofòbia, per gaifòbia o per transfòbia.</p>
	<p>Invasió continuada de l'espai vital</p> <p>Comportament invasiu continuat i voluntari que genera incomoditat a la persona o persones que el pateixen.</p>
	<p>Tocaments puntuals o continus no volguts</p> <p>Tocar una altra persona sense que ho vulgui. Encara que sigui un fet puntual, també s'ha de tenir en compte.</p>
	<p>Acorralaments</p> <p>Posar impediments perquè una persona no es pugui moure lliurement. Pot ser exercit per una persona o per un grup de persones.</p>
	<p>Violació amb intimidació i/o amb violència física</p> <p>Obligar a realitzar una pràctica sexual amb penetració bucal, vaginal o anal. No hi ha desig ni consentiment per part de la persona que la pateix. Pot ser mitjançant altres formes de violència que no només la física: violència psicològica (intimidacions, xantatges, pressions, submissió química...), violència ambiental, violència econòmica, violència simbòlica, etc.</p>

2.9. Actuació i Atenció

Atenció: és el conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar i social, tot garantint la seva seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments perquè pugui resoldre la situació²⁶.

Aquest apartat és l'eina que explica els **passos a seguir** en els moments en què es **detectin** situacions de violències sexuals.

En primer lloc, hi ha definit uns **principis bàsics d'actuació** i, en segon lloc, tres **tipologies d'actors**, que poden actuar endreçats segons el grau de formació i responsabilitats atribuïdes pel *Protocol*.

Principis d'actuació

1 AVISAR I INFORMAR

Totes les situacions detectades s'han d'avisar, i se n'ha de traspasar la informació a un **punt d'entrada de situacions** marcat per a la festa. Aquest podrà ser el Punt Lila o el punt d'entrada de casos segons la festa. Haurà d'estar ben clar on s'ha d'avisar. Si a la festa no hi ha aquests dos punts, s'informarà dels recursos del *Protocol* i on es poden dirigir i demanar ajuda²⁷.

2 INFORMACIÓ RIGOROSA

La informació ha d'arribar de primera mà abans d'iniciar l'actuació. Cal evitar i tallar rumors. Cal garantir la confidencialitat.

3 NO QÜESTIONAR L'AGRESSIÓ

Es recull la informació i es traspasa sense fer un judici sobre l'agressió. Sobretot en el cas que l'agressió estigui explicada per part de la persona agredida, caldrà tenir cura d'aquest principi.

4 RESPECTAR LA VOLUNTAT DE LA PERSONA AGREDIDA

Es traslladarà tota la informació necessària a la persona agredida i es respectarà la seva voluntat. Només en casos de risc d'integritat física de la persona agredida es pot actuar sense la seva voluntat, i sempre a través dels serveis de seguretat.

5 TREBALL EN EQUIP

Ha d'haver-hi una resposta coordinada i en equip respecte de totes les situacions detectades sobre les quals s'ha informat. Els diferents actors que hagin rebut formació lideraran l'actuació, i la resta de personal ha de donar-los suport.

Cal destacar:

- ⓘ Aquesta proposta d'actuació pot ser revisada i millorada a través de les avaluacions de la Comissió de Seguiment.

²⁶ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009)

²⁷ La persona referent de cada entitat que hagi assistit a la formació de l'Ajuntament sobre el *Protocol* ha de garantir que totes les persones de l'organització que participen a la festa sàpiguen a on s'han de derivar els casos.

6 ACTITUD DE CURA AMB LA PERSONA AGREDIDA I FERMA AMB L'AGRESSORA

De bon tracte, suport mutu, respectuosa i d'escolta activa cap a la persona que pateix l'agressió. Actitud ferma, de rebuig però no violenta, dialogant i assertiva amb la persona que exerceix l'agressió.

Passos a seguir

POBLACIÓ EN GENERAL

👁️ DETECTAR

Es detecta qualsevol de les situacions definides al *Protocol* o les que no hi estiguin definides i que també puguin ser **agressions sexistes, sexuals o lgtbifòbiques**.

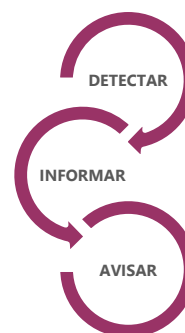
Si es detecta una situació clara d'emergència, es truca a Emergències o s'avisava el personal de seguretat. No s'ha d'intervenir mai amb les persones agressores. **S'ha de prioritzar la seguretat de la persona agredida.**

📄 INFORMAR

Si és la persona agredida la que demana suport: se li ofereix acompanyament i se la informa que hi ha un **protocol a la festa** i que pot **demanar suport** a través dels contactes que ofereix el circuit.

📣 AVISAR

Si no és la persona agredida la que demana ajuda: es traspassa la informació del que està passant a qualsevol dels **recursos que ofereix el Protocol**, en funció de la festa i del moment: telèfon d'Emergències, punt d'entrada de casos, Punt Lila, serveis de seguretat, etc.

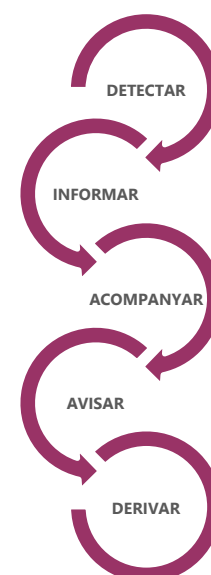
AGENTS DE PREVENCIÓ DEL PROTOCOL²⁸

👁️ DETECTAR

Es detecta qualsevol de les situacions definides al *Protocol* o les que no hi estiguin definides i que també puguin ser **agressions sexistes, sexuals o lgtbifòbiques**.

Si es detecta una situació d'emergència, es truca a Emergències o s'avisava el personal de seguretat. Mai s'ha d'intervenir amb les persones agressores. **S'ha de prioritzar la seguretat de la persona agredida.**

📄 INFORMAR

²⁸ Els agents de prevenció del *Protocol* són persones voluntàries de les entitats que estan adherides al *Protocol* i que han rebut una formació de capacitat per part de l'Ajuntament de Tarragona.

Si la persona agredida és la que demana ajuda: se la informa que hi ha un **protocol a la festa** i que pot demanar **ajuda i acompanyament** per part de les entitats que organitzen la festa.

Totes les festes han d'haver decidit on es traspasarà la informació sobre situacions que es puguin detectar i traslladar la informació als recursos disponibles.

ACOMPANYAR

Si la persona vol desplaçar-se fins al Punt Lila i Arc Iris, se la hi acompanya. Si la persona no s'hi vol desplaçar, es busca una companya o company perquè es quedi amb ella o ell, i l'altra persona avisa l'equip del Punt Lila i Arc Iris. **Mai es deixa sola la persona que ha patit l'agressió.**

AVISAR

Passar la informació al **Punt Lila i Arc Iris** o, si no està activat, a la persona de contacte que hagi facilitat la **referent tècnica de l'Ajuntament**. En totes les festes s'ha d'haver decidit on es traspasarà la informació sobre situacions que es puguin detectar i traslladar la informació als recursos disponibles.

DERIVAR

Informar la persona agredida de les opcions que ofereix el **circuit d'atenció**, suport, derivació i recuperació a les persones que han patit agressions. Traspasar els **recursos** que s'hagin elaborat per a la festa (díptic del *Protocol*, full informatiu per a persones que hagin patit agressions, resum de recursos d'atenció disponibles, etc.).

EQUIP PUNT LILA I ARC IRIS

DETECTAR

Es detecta qualsevol de les situacions definides al *Protocol* o les que no hi estiguin definides i que també puguin ser **agressions sexistes, sexuals o lgtbifòbiques**.

Si es detecta una situació d'emergència, es truca a Emergències o s'avisava el personal de seguretat. Mai s'ha d'intervenir amb les persones agressores. **S'ha de prioritzar la seguretat de la persona agredida.**

INFORMAR

Si la persona agredida és la que demana ajuda: se la informa que hi ha un **protocol a la festa**; que pot demanar **ajuda, suport, atenció i acompanyament** per les professionals del Punt Lila.

L'equip del Punt Lila i Arc Iris pot fer una **primera intervenció amb les persones agressores**²⁹ si valora que **no es posa en risc la seva pròpia seguretat**, i sempre davant d'agressions més normalitzades, com les mirades sexuades no volgudes i continuades, els comentaris sexuals no volguts o la invasió continuada de l'espai vital.

Davant la detecció de situacions com tocaments puntuals, acorralaments o violacions, si es valora que es vol fer una primera intervenció amb l'equip del Punt Lila i Arc Iris,

²⁹ Cal tenir present que l'equip del Punt Lila té la formació per atendre aquest tipus de situacions, i valorarà la millor opció en funció de les situacions que es puguin donar.

sempre serà amb avís als serveis de seguretat, i amb el seu acompanyament durant l'actuació.

♥ ATENDRE

Els principis d'atenció a la persona agredida són els següents:

Atenció **prioritària a la persona agredida**. Cal posar èmfasi en la defensa de la llibertat i de la seguretat de la persona que rep l'agressió. La prioritat és que estigui bé.

Respecte a les decisions de la persona agredida. Se li traslladarà tota la informació necessària, però es respectarà en tot moment la seva voluntat: si vol confidencialitat, si vol privacitat, si vol explicar-ho tot o només una part, si vol que les persones agressores marxin de l'espai de festa, si no vol que es comuniqui l'agressió, etc.

No centralitzar l'actuació en el procediment penal. Existeixen altres vies per acompanyar aquestes situacions, i se li passarà un full informatiu amb els diferents camins que es poden agafar.

S'animarà la persona agredida a ser atesa a l'**Espai Tranquil**. Si la persona agredida no vol desplaçar-s'hi, es buscarà un espai tranquil a prop d'on es trobin.

A l'Espai Tranquil, quan hi arribi la persona agredida, **només podrà ser-hi amb ella l'equip del Punt Lila i Arc Iris**. S'ha de generar un espai de privacitat, confiança i tranquil·litat.

L'equip del Punt Lila **atendrà amb més profunditat la persona agredida**:

- > Informació sobre el *Protocol*. Explicar les possibilitats que poden sorgir, i que no es farà res que ella no vulgui.
- > Recollir informació sobre el que ha passat.
- > Recollir informació sobre l'entorn, la situació de la persona i la relació amb les persones agressores; si té amigues o amics, si està sola o sol, si coneix o no les persones agressores, etc.
- > Recollida de dades essencials, si vol. Sobretot telèfon de contacte i nom.
- > Traslladar tota la informació sobre els **recursos disponibles** del circuit d'atenció i recuperació.

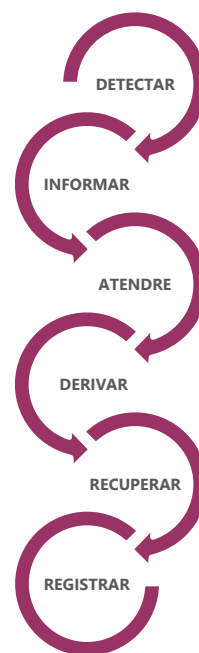
✦ DERIVAR

Un cop la persona agredida decideixi què vol fer, se li oferirà suport i **acompanyament en la derivació** que hagi triat, si és el cas. L'acompanyament al servei derivat podrà ser amb les persones de l'equip del Punt Lila i Arc Iris si elles ho decideixen, o a través dels serveis que ofereix el **circuit d'atenció**: suport, derivació i recuperació a les persones que han patit agressions.

⌋ RECUPERAR

Si la persona agredida es troba en condicions i **vol seguir a la festa**, se l'animarà que ho faci, amb el suport de la organització.

Si es dona el cas que **la persona agressora encara està a la festa**, s'explicarà a la persona agredida que la prioritat és que ella pugui seguir a la festa i que es farà una **intervenció amb les persones agressores**. La persona agressora podrà ser expulsada de la festa si així ho decideixen els **serveis de seguretat o policials**, juntament amb

l'organització de la festa i amb l'equip del Punt Lila i Arc Iris. També es pot oferir un suport a distància sense intervenció amb la persona agressora.

En el cas que es dugui a terme aquesta intervenció, **l'organització es quedarà** amb la persona agredida a l'Espai Tranquil mentre l'equip del Punt Lila surt a fer la intervenció. A la tornada se li explicarà tot el que ha passat i com ha quedat la situació.

REGISTRAR

Omplir el full de registre amb consentiment, si és el cas, o el full de registre de situacions detectades.

 És molt important que si hi ha **intervenció amb la persona agressora**, els serveis de **seguretat i policials es complementin i coordinin** amb el present *Protocol* i, concretament *in situ*, amb les persones de l'equip del Punt Lila i amb les entitats organitzadores. Tots els actors implicats han de tenir coneixement dels protocols i traspassar correctament la informació sobre les situacions que es puguin donar per **activar correctament els serveis de seguretat**.³⁰

---

³⁰ L'Ajuntament de Tarragona s'ha adherit al *Protocol de seguretat de contra les violències sexuals en entorns d'oci de la Generalitat de Catalunya*, i, per tant, el present *Protocol* és d'aplicació conjunta amb els professionals de seguretat: controls d'accés, vigilants de seguretat i policies de Catalunya. Aquests serveis hauran de treballar segons els **principis de complementarietat i coordinació** amb el present *Protocol* municipal, i hauran de vetllar per garantir l'adequada col·laboració entre tots els actors, serveis i institucions implicats en les activitats d'oci (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2019, p. 43).

2. 10. Recuperació i reparació

Recuperació és l'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència. S'hi produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda³¹.

L'objectiu d'aquest eix és garantir que, si la persona que ha patit l'agressió vol **seguir a la festa**, ho pugui fer amb total comoditat. Es pactarà amb l'equip del Punt Lila.

També s'ha de verbalitzar l'**actitud de rebuig cap a l'agressió** i cap a les persones agressores per part de l'organització, per tal que la persona agredida se senti ajudada, valorada i acompanyada.

Si l'organització de la festa ho creu oportú i ha estat acceptat prèviament amb la persona referent del *Protocol* del municipi, es pot oferir a la persona agredida **parar la música de la festa**, en el cas que n'hi hagi, i llegir el manifest per denunciar que s'ha produït una agressió.

L'objectiu d'aquest eix és garantir que, si la persona que ha patit l'agressió vol seguir a la festa, ho pugui fer amb total comoditat.

Reparació és el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda³².

Se li explicaran a la persona agredida els **recursos disponibles del circuit**³³. En funció de la gravetat, és important no perdre el contacte d'aquesta persona, i, si cal, l'equip del Punt Lila i Arc Iris li **trucarà l'endemà** per fer-li el seguiment sobre com es troba, i li tornarà a traspasar tota la informació necessària.

També se li traslladarà un **full informatiu** per si vol denunciar, amb l'explicació de les conseqüències positives i negatives de fer-ho, els perills de la victimització secundària i les recomanacions d'anar en paral·lel amb altres vies no judicials.

COMUNICAT PÚBLIC EN CAS D'AGRESSIÓ GREU

En el cas que la persona agredida vulgui, i si és un **cas que es considera de gravetat**, la **Regidoria de Feminismes i LGTBI** valorarà si és necessari que l'Ajuntament faci un **comunicat públic** davant una agressió durant les festes populars, i n'informarà el **Grup de Seguiment**. Si la Regidoria ho considera oportú, reunirà d'urgència el Grup de Seguiment del Protocol.

Es valorarà si és necessari que l'Ajuntament faci un comunicat públic davant una agressió durant les festes.

En aquest sentit, l'Ajuntament disposa d'un **model de comunicat públic** que pot difondre en casos d'agressions a l'apartat de recursos de l'annex del *Protocol*.

³¹ (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 33)

³² (GENERALITAT DE CATALUNYA, 2009, p. 33)

³³ A l'annex del *Protocol* hi ha la llista de recursos disponibles de derivació i recuperació.

2.11. Circuit de suport per agressions lgtbifòbiques

Les premisses d'aquest apartat són de suport al circuit marc que ja està previst. Quan es detectin situacions **d'agressions a persones per causa d'lgtbifòbia**, se seguirà el procediment explicat amb anterioritat i es tindrà en compte també aquest suport, explicat a continuació:

Supòsit 1. **Insults en contextos de festes**

- ☑ Donar coneixement de l'agressió al Punt Lila / barres / Espai Tranquil. És a dir, que la persona s'adrexi (o si es detecta) i expliqui la situació, i, en tot cas, se la protegeixi, d'entrada.
- ☑ Recollir tota la informació (descripció del succés, testimonis, etc.) i, si la persona ho decideix, **donar coneixement al SAI** corresponent perquè faci arribar la incidència/denúncia a l'Àrea de la Generalitat de Catalunya, per tal de procedir. És molt important que faci una bona descripció, reculli el màxim d'informació i busqui testimonis³⁴.
- ☑ Si no hi ha muntat el Punt Lila o la persona referent del *Protocol* tampoc hi és, també es poden adreçar a la **Guàrdia Urbana** sobre la base de **l'article 11 de la Llei 11/2014**, referent al deure d'intervenció.

Quan es detectin situacions d'agressions per causa lgtbifòbica, se seguirà el procediment explicat amb anterioritat i es tindrà en compte també aquest suport.

Els professionals a què fa referència l'article 10, si tenen coneixement d'una situació de risc o tenen una sospita fonamentada de discriminació o violència per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, tenen el deure de comunicar-ho als cossos i forces de seguretat i a l'òrgan competent. Als efectes del que estableix l'apartat 1, s'ha d'elaborar un protocol específic d'actuació. El Protocol també subratlla que cal garantir la confidencialitat de les dades de caràcter personal (...)"

La **Policia** aquí té una doble tasca: protegir la persona assetjada, ajudar a recollir tota la informació, identificar la persona agressora i, posteriorment, **comunicar-ho al SAI local** (perquè aquest, posteriorment, ho faci arribar al SAI Central, Generalitat de Catalunya), o bé, amb tota la documentació recollida, presentar-se al SAI local per fer arribar la incidència/denúncia al SAI Central.

Supòsit 2. **Insults, amenaces (delictes d'odi) i agressió física**

- > Ídem supòsit 1.
- > Trucar al 091: Guàrdia Urbana (al·legant delictes d'odi). Servei 24 h els 365 dies de l'any³⁵.
- > Paral·lelament, caldrà tenir un informe mèdic d'agressions: adreçar-se a un centre d'urgències i demanar atenció i l'informe mèdic corresponent. També ens podem adreçar, en cas de violència verbal, a urgències psiquiàtriques.
- > SAI Local + fer-ho arribar al SAI Central –Generalitat de Catalunya–, i que procedeixi.

³⁴ http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/lgtbi/denuncies-fets-homofobs/

³⁵ <http://mossos.gencat.cat/ca/prevencio/odidiscriminacio/>

2.12. Grup de seguiment i avaluació

A continuació, els aspectes principals a tenir en compte sobre el Grup de Seguiment del *Protocol*.

Objectius

L'objectiu principal d'aquest grup de treball és el de **vetllar per una bona implementació i millora del *Protocol***. Els objectius específics són els següents:

- > Promoure una **implementació qualitativa** del *Protocol* a cada festa on s'hagi d'aplicar.
- > Fer el **seguiment** de la implementació de les accions obligatòries del *Protocol* i de les complementàries en el Pla d'actuació.
- > **Adaptar** el *Protocol* marc a les especificitats de cada festa.
- > **Coordinar** les tasques prèvies, simultànies i posteriors que s'hagin de fer per implementar el *Protocol*.
- > Vetllar per incorporar la **perspectiva de gènere i la transversalitat** en els diferents àmbits d'actuació del *Protocol*.
- > **Valorar, avaluar i millorar** el *Protocol* marc.
- > Vetllar pel **registre** de les situacions detectades de violències sexuals durant les festes populars.

L'objectiu principal d'aquest grup de treball és el de **vetllar per una bona implementació i millora del *Protocol***.

Actors, rols i responsabilitats

El Grup de Seguiment estarà liderat per la **tècnica referent del *Protocol***. Les funcions i tasques que haurà de realitzar són les següents:

- > Coordinar i programar les trobades del **Grup de Seguiment**.
- > Traspasar la **informació** a les entitats organitzadores i al personal contractat i de seguretat sobre el *Protocol* i sobre les **formacions** obligatòries.
- > Vetllar perquè els **materials i recursos** necessaris que s'han d'implementar a cada festa estiguin disponibles i es posin als llocs adequats (materials de campanya, Punt Lila, estand informatiu, etc.).
- > Vetllar perquè el *Protocol* i els **passos a seguir** s'implementin adequadament durant les festes populars.
- > Decidir la **contractació del personal** o de les entitats que implementin el **Punt Lila i Arc Iris**, i garantir que tenen la formació adequada.
- > Escoltar i traspasar les valoracions i **propostes de millora** que aportin les entitats a l'equip de govern.
- > Responsabilitzar-se del full de **registre** d'agressions. Quan hi hagi el Punt Lila i Arc Iris, haurà d'estar al cas que el tinguin i el retornin al final de cada festa. Si no hi ha activat al Punt Lila, serà la persona encarregada d'estar-ne al cas i omplir el Registre.

El Grup de Seguiment estarà liderat per la **tècnica referent del *Protocol***.

En aquest grup de treball, també hauran de participar-hi:

- > Tècnics i tècniques municipals de Cultura, Joventut, Salut, Comunicació i Seguretat.
- > Un representant de cada partit polític amb representació al consistori.

Prèviament a la reunió de seguiment, la responsable del *Protocol* convocarà les entitats ciutadanes per avaluar-ne el nivell d'implementació i fer propostes de millora:

- > Col·lectius de dones o col·lectius feministes dels municipis.
- > Col·lectius o persones LGTBI.
- > Entitats culturals que participen a la festa.
- > Personal tècnic dels serveis d'atenció a les dones.
- > Personal de seguretat privada i/o policia.

Convocatòries

La Comissió de Seguiment s'haurà de reunir com a **mínim un cop a l'any**, i podrà convocar-se més vegades si la Regidoria de Feminismes i la tècnica referent del *Protocol* ho considera oportú. Es valorarà realitzar una reunió de caràcter avaluatiu al final de l'any i una a l'inici de l'any per dissenyar noves accions i propostes.

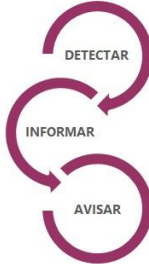

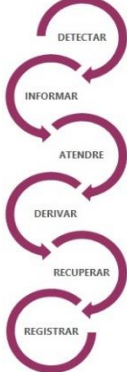

La trobada haurà de fer-se amb temps suficient per fer una **valoració** sobre les accions del *Protocol* implementades durant les festes passades i per desenvolupar les **accions de millora** per a les següents. És recomanable que aquesta trobada sigui a **principis de cada any**.

Si es dona algun cas d'agressió sexual durant una festa on s'implementa el *Protocol* i la tècnica referent considera que cal fer públic un posicionament de l'Ajuntament, les responsables de la Regidoria de Feminismes i Alliberament LGTBI traspassaran la informació a la Comissió de Seguiment i valoraran si és necessari fer una **convocatòria extraordinària**.

S'haurà de reunir com a mínim un cop a l'any, i podrà convocar-se més vegades si la tècnica referent del *Protocol* ho considera oportú.

3 RESUM DEL CIRCUIT

ACCIONS I RECURSOS								
PREVENCIÓ	Campanya comunicativa #Respecta Per unes festes lliures de violències sexuals i lgbifòbiques	Punt Lila i Arc Iris (prevenció, detecció, atenció i recuperació)	Formacions (obligatòries i cartera per entitats)	Programació i espais amb perspectiva de gènere	Adhesió entitats de festes	Requisits de contractació	Paquet de sensibilització per entitats	Adhesió de l'Ajuntament al Protocol de la Generalitat
DETECCIÓ	TIPUS DE VIOLÈNCIES SEXUALS (existeixen més tipologies que també poden ser detectades)							
	Mirades sexuades no volgudes i continuades 	Comentaris masclistes, lesbofòbics, gaifòbics i transfòbics 	Invasió continuada de l'espai vital 	Tocaments puntuals o continus no volguts 	Acorralaments impediments per moure's lliurement 	Violació amb intimidació i/o amb violència física 		
ACTUACIÓ	PRINCIPIIS D'ACTUACIÓ			PASSOS A SEGUIR				
	<ol style="list-style-type: none"> 1 AVISAR I INFORMAR. Totes les situacions detectades s'han d'avisar i se n'ha de traspasar la informació al punt d'entrada de situacions marcat per a la festa (Punt Lila o punt d'entrada de casos). 2 INFORMACIÓ RIGOROSA. La informació ha d'arribar de primera mà abans d'iniciar l'actuació. Cal evitar i tallar rumors. Cal garantir la confidencialitat de les persones implicades i explicar l'existència el <i>Protocol</i> i dels recursos disponibles. 3 NO QÜESTIONAR L'AGRESSIÓ. Es recull la informació i es traspassa sense fer un judici sobre l'agressió. 4 RESPECTAR LA VOLUNTAT DE LA PERSONA AGREDIDA. Es traslladarà tota la informació necessària a la persona agredida i es respectarà la seva voluntat. Només en casos de risc d'integritat física de la persona agredida es pot actuar sense la seva voluntat, i sempre a través dels serveis de seguretat. 5 TREBALL EN EQUIP. Ha d'haver-hi una resposta coordinada i en equip en relació amb totes les situacions detectades. 6 ACTITUD DE CURA AMB LA PERSONA AGREDIDA I FERMA AMB L'AGRESSORA. De bon tracte, suport mutu, actitud respectuosa i d'escolta activa cap a la persona que pateix l'agressió. Actitud ferma, de rebuig, però dialogant i assertiva amb la persona que exerceix l'agressió. 			Població	Entitats organització	Equip Punt Lila i Arc Iris		
								
RECUPERACIÓ	PRINCIPIIS DE RECUPERACIÓ		RECURSOS ESPECÍFICS PROTOCOL		SERVEIS D'ATENCIÓ OFICIALS		ALTRES ENTITATS O GRUPS DE SUPORT COMUNITARI	
	Que la persona agredida pugui seguir a la festa , si així ho vol. Actitud col·lectiva de rebuig a les agressions. Traslladar tota la informació sobre recursos de recuperació. Agafar-ne contacte i trucar-li l'endemà si es creu convenient.		Full informatiu sobre agressions sexuals Registre de les situacions succeïdes Equip del Punt Lila Comunicat ajuntaments Protocol violència masclista		SIAD ³⁶ Tel. 977 296 279 i SAI Tel. 977 296 279 SIE Tel. 977 920 406 Serveis hospitalaris Emergències 061/112 Guàrdia Urbana Tel. 977 240 345 Mossos d'Esquadra 112 / OAV 977 547 417 Atenció 24 h violència masclista 900 900 120		H2O Tel. 645 31 27 12 Casal Amic Tel. 635 038 095 Col·lectiu FRIDAS fridas.feministas@gmail.com	

³⁶ El SIAD atindrà consultes de dones a partir de 16 anys.

4 PLA D'ACTUACIÓ

Introducció

El Pla d'actuació està endreçat en dos blocs. El **primer** són les **accions prioritàries** en el **marc del Protocol**. Aquestes són les definides a l'apartat 1.5 del present document: "Requisits per implementar el *Protocol*".

Són accions que s'han de definir, desenvolupar i implementar en el menor temps possible. Això significa abans de les festes d'agost del 2020 o, si no, per les festes a partir de l'any 2021.

La **Regidoria de Feminismes**, juntament amb l'equip de govern, és la responsable de concretar-ne la **planificació** i la **implementació**. Un cop formalitzat el **Grup de Seguiment**, serà aquest grup el que valorarà i proposarà les **accions a seguir implementant**, les millors i les que de noves puguin sorgir arran de les necessitats detectades.

El **segon bloc** són **accions complementàries** i que tenen una visió més **transversal** del *Protocol*, en implicar activament diferents àmbits de l'Administració.

Cal ressaltar que totes les accions definides al present document són fruit del procés d'elaboració del *Protocol*. També, que han sorgit més propostes d'accions aquí no definides, i que si no hi són és per qüestions de prioritat i possibilitat.

El Pla d'actuació té dos blocs: les accions prioritàries del *Protocol* i les accions complementàries.

Les accions definides al present document són fruit del procés d'elaboració del *Protocol*.

Llegenda

Núm. Número d'identificació de l'acció.

Eix. Eixos estratègics segons la Llei 5/2008: prevenció (P), detecció (D), atenció (A), recuperació (R).

Acció. Títol de l'acció.

Descripció. Resum de l'acció a desenvolupar.

Àrea. Àrea de l'Ajuntament de Tarragona responsable de desenvolupar, planificar, presupostar i implementar l'acció.

Prioritat. Nivell de prioritat acordat: (1) prioritat alta, (2) prioritat mitjana, (3) prioritat baixa.

CD. Relació amb el nombre de conclusió de la diagnosi en el marc d'elaboració del *Protocol*.

LLISTA D'ACCIONS DEL *PROTOCOL*

Núm.	Eix	Acció	Descripció	Àrea	Prioritat	CD
A1	Tots	Aprovació	Aprovar el <i>Protocol</i> i el Pla pel Ple municipal.	Totes	1	
A2	Tots	Presentació	Presentar públicament el <i>Protocol</i> .	Alcaldia	1	
A3	P/A	Adhesió seguretat	Adherir-se al <i>Protocol de seguretat</i> del Departament d'Interior de la Generalitat.	Jurídic/Feminismes	1	
A4	Tots	Adhesió entitats	Formalitzar i difondre el document d'adhesió al <i>Protocol</i> i les persones que en seran referents de cada entitat.	Feminismes	1	
A5	P	Requisits empreses de seguretat	Formalitzar com a requisit obligatori que les empreses de seguretat privades contractades des de l'Ajuntament han d'estar adherides al <i>Protocol</i> de seguretat del Departament d'Interior.	Jurídic/Seguretat	1	
A6	P	Compromís personal contractat	Formalitzar una clàusula de compromís del personal contractat per a festes per no promoure missatges sexistes i per seguir les indicacions del <i>Protocol</i> .	Jurídic/Cultura	1	
A7	P	Grup de Seguiment	Formalitzar el Grup de Seguiment del <i>Protocol</i> .			
A8	P	Documents de suport	Definir i difondre els documents específics de suport del <i>Protocol</i> : document intern sobre el <i>Protocol</i> i programació, document-resum per a la població sobre el <i>Protocol</i> , document per a les entitats, document per als dispositius de suport activats durant les festes (Punt Lila, seguretat, regidors escenaris, emergències sanitàries, etc.).	Feminismes	1	
A9	A	Document GU	Elaborar un document intern per a la Guàrdia Urbana sobre el <i>Protocol</i> .	Seguretat	1	
A10	P/D/A	Formacions obligatòries entitats festes	Programar les formacions obligatòries anuals per a entitats que organitzen festes populars.	Feminismes	1	
A11	P/D/A	Formacions obligatòries per a GU i seguretat	Programar les formacions obligatòries anuals per a GU i seguretat.	Feminismes	1	
A12	P/D/A	Formacions obligatòries per a personal de l'Ajuntament	Programar les formacions obligatòries anuals per a personal de l'Ajuntament.	Feminismes	1	
A13	P/D/A	Formacions subvencionades	Definir la cartera de formacions subvencionades per a entitats.	Feminismes	1	
A14	P/D	Campanya	Implementar la campanya comunicativa.	Feminismes/ Comunicació	1	
A15	Tots	Planificació dispositius de suport	Planificar i implementar els dispositius de suport al <i>Protocol</i> segons festes: Punt Lila, parelles itinerants i paquet de sensibilització; així com les trobades obligatòries de coordinació segons festes.	Feminismes/Cultura / Seguretat	1	
A16	P	Assessorament espais i programació	Assessorament específic per a personal de l'Ajuntament sobre espais i programació amb perspectiva de gènere.		1	

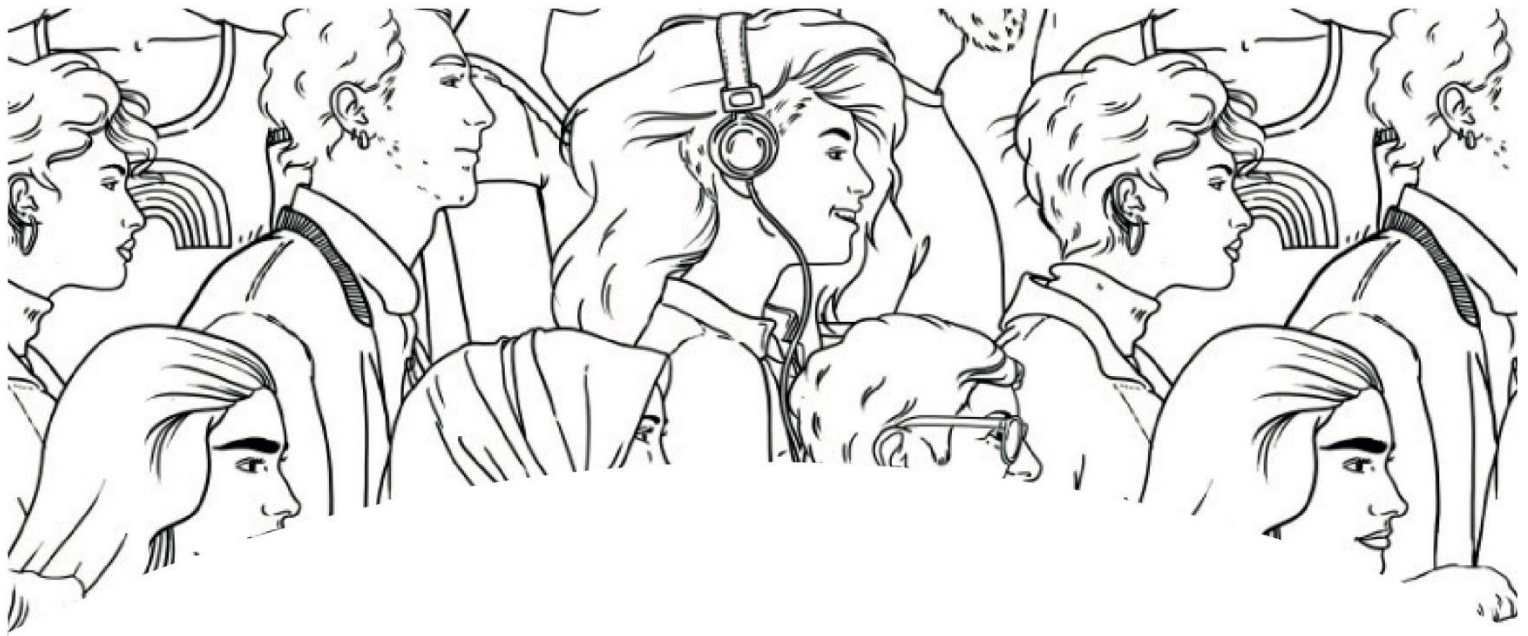
LLISTA D'ACCIONS COMPLEMENTÀRIES			ÀREA	FEMINISMES LGTBIQ+	
Núm.	Eix	Acció	Descripció	Prioritat	CD
A17	Tots	Avaluació Protocol	Encarregar una avaluació externa sobre la implementació del <i>Protocol</i> cada dos anys.	3	
A18	Tots	Casal per a dones i persones LGTBI+	Dissenyar i implementar un projecte on es faciliti un espai fix de trobada gratuït perquè les dones, persones LGTBI i col·lectius relacionats puguin desenvolupar-hi activitats.	2	
A19	Tots	Protocol oci privat	Implementar un projecte per elaborar un protocol d'actuació davant violències sexuals per a espais d'oci privats.	2	
A20	Tots	Diagnosi interseccional	Elaborar una diagnosi específica sobre com les violències sexuals afecten persones de col·lectius amb més vulnerabilitats o invisibilitats, com les treballadores sexuals i les dones racialitzades de Tarragona.	2	
			ÀREA	ESPAI/URBANISME/MOBILITAT	
Núm.	Eix	Acció	Descripció	Prioritat	CD
A21	Prevenició	Auditoria urbanisme	Encarregar un auditoria externa sobre perspectiva de gènere a l'urbanisme i la mobilitat de Tarragona.	2	
A22	Prevenició	Rutes segures	Creació de rutes segures de tornada a casa.	2	
A23	Prevenició	Viabilitat marxa exploratòria	Elaborar un informe sobre la viabilitat de les propostes sorgides a la marxa exploratòria realitzada en el context de la diagnosi del <i>Protocol</i> .	1	
A24	Tots	Protocol transport públic nocturn	Elaborar un protocol per al transport públic de bus nit i taxi.	2	
			ÀREA	SEGURETAT/JURÍDIC	
Núm.	Eix	Acció	Descripció	Prioritat	CD
A25	Atenció	Informe viabilitat modificació espai atenció a comissaria	Elaborar un informe sobre la viabilitat de modificar l'espai i el protocol d'atenció a les denúncies per violències sexuals a la comissaria de la GU de Tarragona, per orientar-los segons criteris de confidencialitat i tracte proper.	1	
A26	Prevenició	Revisió ordenances municipals per a ús GU	Estudiar les ordenances municipals vigents per identificar les vies d'actuació previstes, així com el corresponent regim sancionador. Concreció de l'estudi en el disseny d'un nomenclàtor d'ús dirigit a la GU.	2	
A27	Prevenició	Ampliació violències sexuals ordenances municipals	Disseny d'una ordenança municipal que incorpori la PDG i prevegi al seu articulat l'actuació municipal administrativa en totes aquelles conductes no incloses al Codi penal constitutives de violència de gènere (incloses violències sexuals), formes de sexisme o lgtbifòbia.	3	

5 BIBLIOGRAFIA

- AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE CATALUNYA. (2017). *La prevenció de la violència masclista a l'oci nocturn. Recull de Campanyes*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Consultat el desembre de 2018 a: <http://hemerotecadrogues.cat/docs/prevencio_de_violencies_masclistes_en_oci_nocturn.pdf>
- AJUNTAMENT DE BARCELONA. (2017). *Protocol d'actuació estand Barcelona antimasclista La Lali Jove*. Barcelona.
- AJUNTAMENT DE BARCELONA. (2018). *Protocol "No callem" contra les agressions i els assetjaments sexuals en espais d'oci nocturn privat*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Consultat el 2019 a: <http://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/sites/default/files/protocol_oci_nocturn_cat.pdf>
- AYUNTAMIENTO DE VITORIA-GASTEIZ. (2016). *Protocolo local de actuación ante las agresiones machistas que se manifiestan en espacios de ocio y festivos*. Vitoria-Gasteiz.
- BARJOLA, N. (2018). *Microfísica sexista del poder. El caso Alcàsser y la construcción del terror sexual*. Barcelona: Virus.
- BRUGUER, J. (2017). *Guia per dissenyar i executar processos participatius en l'àmbit municipal*.
- BUTLER, J. (2007). *El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad*. Barcelona: Paidós.
- CAL TEMERARI. (2016). *Protocol contra les agressions masclistes Quinto de Nadal i Cap d'any*. Sant Cugat del Vallès.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA. (2012). *Guia per a l'elaboració d'un pla local de prevenció de drogodependències*. Barcelona: SPOTT, Àrea d'Atenció a les Persones, Diputació de Barcelona. Consultat el febrer de 2018 a: <<https://www1.diba.cat/uliep/pdf/52508.pdf>>
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA. (2018). *Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals ens espais públics d'oci*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Consultat el 2019 a: <<https://www1.diba.cat/libreria/pdf/60917.pdf>>
- DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT. (2013). *Protocol de Joventut per a l'abordatge de la violència masclista*. Barcelona: Departament de Benestar Social i Família, Generalitat de Catalunya. Consultat el febrer de 2018 a: <www.jove.cat/protocolviolenciajove>
- FEDERICI, S. (2004). *Calibán y la bruja. Mujeres, cuerpo y acumulación originaria*. Madrid: Traficantes de sueños.
- FUNDACIÓ SALUT I COMUNITAT;. (2014). *Observatorio cualitativo sobre la relación entre el consumo de drogas y los abusos sexuales en espacios de ocio nocturno*. Consultat el febrer de 2018 a: <<http://www.drogasgenero.info/noctambulas/informes>>
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2009). *Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista*. Barcelona: Publicacions del Parlament de Catalunya. Consultat el 2018 a: <<https://www.parlament.cat/document/nom/TL75.pdf>>
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2016). *LLEI 11/2014, per garantir els drets de les lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*. Barcelona: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2019). *Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci*. Barcelona: Departament d'Interior. Consultat el 2019 a: <<https://govern.cat/govern/docs/2019/01/30/13/29/537d407d-0d85-4529-a2dd-553f08b02a7f.pdf>>
- GIDDENS, A. (1991). *Sociología*. Madrid: Alianza Editorial.
- JAYME, M., & SAU, V. (1996). *Psicología diferencial del sexo y el género*. Barcelona: Icaria.

- MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD. (2015). *Macroencuesta de violencia contra la mujer 2015*. Madrid: Publicaciones oficiales. Recollit de http://www.violenciagenero.msssi.gob.es/violenciaEnCifras/estudios/colecciones/pdf/Libro_22_Macroencuesta2015.pdf
- OBSERVATORIO NOCTAMBUL@S. (2018). *5o Informe anual 2017-2018*. Barcelona: Fundació Salut i Comunitat.
- PARÉS, M., & MARCH, H. (2012). *Guia per avaluar processos participatius*. Barcelona: Departament de Governació i Relacions Institucionals. Consultat el febrer de 2018 a: <http://governobert.gencat.cat/web/.content/30_ParticipacioCiutadana/04_Difusio_i_recerca/guies_breus_de_participacio_ciutadana/Guia_per_avaluar_processos_participatius/3-guia_avaluar.pdf>
- PÉREZ OROZCO, A. (2014). *Subversión feminista de la economía. Aportes para un debate sobre el conflicto capital-vida*. Madrid: Traficantes de sueños.
- POBLE SEC FEMINISTA. (2015). *Protocol d'actuació contra les agressions sexistes Festes Majors del Poble Sec*. Barcelona.
- PUNT 6, Col·lectiu. (2017). *Entorns habitables*. Barcelona: Col·lectiu Punt 6. Consultat el febrer de 2018 a: <https://issuu.com/punt6/docs/entorns_habitables_cat_final>
- TOLEDO, P., & PINEDA, M. (2016). *L'abordatge de les violències sexuals a Catalunya. Part 1. Marc conceptual sobre les violències sexuals*. Grup de Recerca Antígona i Creació Positiva.

Fitxa 1. Manifest del Protocol

Fitxa 2. Llista de documents de suport al Protocol

Fitxa 3. Recull de recursos per programació

Fitxa 4. Recull de recursos sobre prevenció de violències sexuals

Fitxa 5. Exemples d'agressions

Fitxa 6. Full informatiu per a les persones agredides

Fitxa 7. Publicacions de comunicats públics d'ajuntaments

Fitxa 8. Annex als contractes de grups de música i Dj's

Fitxa 9. Serveis d'atenció i recuperació al territori

Fitxa 10. Recursos complementaris de denúncia, atenció i recuperació

Tarragona és una ciutat que viu la festa intensament i amb gran implicació popular i associativa. Els diferents cicles i esdeveniments festius formen part de l'arrelament de la cultura popular al territori i són símbol dels valors que vol viure i promoure la població de la ciutat.

Tanmateix, com a vila que forma part d'una societat més àmplia, Tarragona també reproduceix alguns dels imaginaris col·lectius, comportaments i actituds masclistes que la conformen.

No podem permetre que els espais festius de Tarragona esdevinguin entorns d'invisibilització i d'impunitat de certs comportaments masclistes i lgtbifòbics, i encara menys que es converteixin en espais on les violències sexuals tinguin cabuda.

Cal fer un posicionament clar, decidit i comunitari per denunciar i erradicar qualsevol forma de violència sexual cap a les dones i qualsevol acte de violència cap a persones amb preferències sexuals, expressions i identitats de gènere no normatives, i actuar en conseqüència.

Davant la voluntat de combatre aquestes formes de violència durant les festes populars i davant la necessitat d'articular una estratègia d'actuació comunitària, l'Ajuntament de Tarragona i les entitats i associacions sotasignats manifesten el següent:

- Les festes populars i els entorns festius de Tarragona han de ser un espai lliure de violències sexuals i lgtbifòbiques; cal fomentar el respecte, la llibertat i la seguretat de totes les persones i entitats que en formen part.
- L'abordatge de la problemàtica ha de ser comunitari i ha de promoure els principis de corresponsabilitat, d'atenció prioritària a les persones que pateixen les agressions, de rebuig ferm i contundent de les agressions, de no culpabilitzar les persones que les pateixen, de respectar la confidencialitat de les persones implicades i d'actuar amb sensibilitat, cura i bon tracte.
- La prevenció i sensibilització ha de ser un eix prioritari per evitar que es manifestin i reproduïxin les diferents formes de violències sexuals i lgtbifòbiques: s'han d'implementar accions formatives, de sensibilització i de capacitació dels diferents agents i actors que participen en les festes populars.
- Es visibilitzaran, detectaran i abordaran, com a mínim, les següents formes de violències sexuals en espais i entorns festius:
  - Violències simbòliques, com per exemple l'ús d'imatges de dones com a objecte sexual de reclam, o les cançons amb continguts masclistes que promouen la violència cap a les dones.
  - Violències psicològiques i/o verbals, com per exemple les mirades sexuades i continuades, les insistències davant negatives continuades, les accions de convidar a beure alcohol amb la finalitat d'agredir sexualment, les violències a través d'invasions continuades de l'espai vital, els acorralaments, els seguiments, els comentaris sexuals no volguts, les fotografies no volgudes de parts íntimes, l'exhibicionisme obscè, les injúries sexuals, etc.
  - Les violències físiques amb finalitats sexuals, com per exemple les agressions sexuals, els tocaments puntuals o continuats i les violacions a través de violència física i/o psicològica.
  - La violència per causa lgtbifòbica, com les expressions d'odi, el maltractament, la discriminació i la violència psicològica, física i sexual cap a persones LGTBIQ+.
- Davant aquestes situacions detectades, s'activarà el circuit d'atenció, recuperació i reparació a través dels dispositius que faciliti el protocol acordat.

En conclusió, cal remarcar que han de ser les festes populars, com a expressió cabdal de la cultura popular i de l'associacionisme de Tarragona, les pioneres a promoure espais de seguretat on totes les persones se sentin convidades i dels quals puguin gaudir amb total llibertat.

Cal que construïm conjuntament espais de cura, espais on les agressions sexistes i sexuals no es tolerin i on totes les persones que construïm la festa n'estiguem al cas, actuem i ens posicionem perquè això no succeeixi.

Fitxa 2. Llista de documents de suport al *Protocol*

- > Protocol versions població i entitats: petit dossier, díptic, tríptic, infografia, etc.
- > Protocol versió agents de prevenció del *Protocol*.
- > Protocol versió equip del Punt Lila i Arc Iris.
- > Protocol intern versió Guàrdia Urbana.
- > Dossier informatiu per les festes de grau d'implementació alt dirigit a tot el personal que hi treballa (emergències, seguretat, Punt Lila, escenaris, etc.), i ha de comptar amb:
  - o Resum *Protocol*
  - o Mapes i ubicacions
  - o Programació
  - o Llista de contactes
  - o Consideracions específiques
- > Paquet de sensibilització per a entitats. Ha de comptar amb:
  - o *Protocol*/versió població i entitats
  - o Dossier recomanacions programació amb perspectiva de gènere
  - o Materials de campanya comunicativa

Fitxa 3. Recull de recursos per programació

Hi ha a les xarxes molta informació sobre propostes de protocols, programacions amb perspectiva de gènere o feminista i llistes musicals, etc. A continuació, s'exposa una llista de propostes:

- > La recopilació de protocols que va fer el col·lectiu Mujeres y Música: <http://mujeresymusica.com/protocolos-contra-agresiones-machistas-espacios-ocio-musica/>
- > Llista de cançons del col·lectiu Mujeres y Música: <https://drive.google.com/drive/folders/0B47IJK6TXeccEI2SINmdUhiEkE>
- > De Mujeres y Música: https://open.spotify.com/user/mym_es/playlist/5jnn0twar6KJtQlfQdzLo4
- > De Herstóricas. Noche de Brujas <https://open.spotify.com/user/herst%C3%B3ricas/playlist/4bsp98k38swHrt1GtlWkjl>
- > De La Poderío. Revista de feminisme andalusa: <https://open.spotify.com/user/rockzio/playlist/2EO6F8fCG8rx42IYVXFnbR>
- > De Femiagenda: <https://open.spotify.com/user/femiagenda/playlist/3t4tZouDIYT8jMQz4JA5tX>
- > Playlist de Magda La La: https://www.youtube.com/playlist?list=PLj4Du9FZuKHLyT_ozCb0scEduBW64eWHV
- > Aquesta, específica de dones d'Amèrica Llatina i el Carib: https://soundcloud.com/suena-a-revolucion/muxeres_revolusonando
- > Guia per unes festes lliures de masclisme a l'espai públic de Gràcia: <https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2018/07/31111941/GUIA-RECOMANACIONES.pdf>

Fitxa 4. Recull de recursos sobre prevenció de violències sexuals

---

Campanyes

- > El sexismo también sale de fiesta: https://www.youtube.com/watch?v=T_8GG3Zat_U
- > No jodas la fiesta: <https://www.youtube.com/watch?v=jOXWYyLrVtY>
- > Who are you?: <https://www.youtube.com/watch?v=9zr1oxEbdsw>
- > Tea consent: https://www.youtube.com/watch?v=nCJcX_ZDdbo
- > Cortando con la violencia sexual: <https://www.youtube.com/watch?v=0TmUwxBjfo8>
- > Respecta'm: Prevenció de conductes sexistes en l'oci de Tarragona: https://www.youtube.com/watch?v=rZXbrAwwK_c
- > Sin consentimiento no hay cuento de hadas: <https://www.youtube.com/watch?v=91jnuPcX7jY>
- > Who will you help: <https://www.youtube.com/watch?v=opPb2E3bkoo>
- > ¿Qué dirán si un día aparezco muerta?: <https://www.facebook.com/CulturaColectiv/videos/1871623336181905>
- > Malamente: https://youtu.be/hb_UE0PEvf0
- > Trencar amb la norma: <https://youtu.be/1zEmloVezZk>
- > La Rosalila: <https://www.youtube.com/watch?v=vjoy1nrC6ow>

Divulgatius:

- > Entrevista Nerea Barjola: "El terror sexual sirve para controlar y someter la vida de las mujeres": <https://youtu.be/NaKwK3bhC>
- > Negociar sexo por vida: <https://www.youtube.com/watch?v=iPk9VTATmGM>
- > WE NEED BETTER REPRESENTATION OF SEX AND CONSENT IN MOVIES -- Zerlina Maxwell (en anglès): <https://www.facebook.com/watch/?v=187583058724293>
- > El piropo es una forma de acoso diario: <https://www.facebook.com/watch/?v=1929027347387157>
- > Cosas que todas las mujeres hacemos, y los hombres no, para prevenir una posible violación: <https://www.facebook.com/buzzfeedlola/videos/1927376417552250/>
- > Feminismo para torpes: ¿esto es acoso?: <https://www.youtube.com/watch?v=xtOoq0anKEw>
- > Sexo consentido: <https://www.youtube.com/watch?v=92eqsD1W0a0>
- > Calientapollas: <https://www.youtube.com/watch?v=ywo6YzswfJc>
- > Cómo NO hacer una campaña contra el machismo: <https://youtu.be/1Wo0OGJ6Qoc>
- > ¿Qué es la cultura de la violación? <https://www.youtube.com/watch?v=YUljUqY9y4E>
- > Cultura de la violación: <https://www.youtube.com/watch?v=qzc0JdbV1uI>

- > Vídeos del projecte Tabu.cat:
  - o Com lliguem: <https://www.youtube.com/watch?v=WENIZIFrq0>
  - o Piropos: <https://www.youtube.com/watch?v=ZlrcfepsEPY>
  - o La llista: <https://www.youtube.com/watch?v=dQ396Br7IKQ>
  - o Sexpreading: <https://www.youtube.com/watch?v=boEGN39vSC4>
- > Sexting: dejemos de poner el ojo y la culpa en las mujeres: <https://www.youtube.com/watch?v=tsgOEIU6ZLo>
- > Amber Rose: "Lleve lo que lleve puesto, 'no' significa 'no' si...": <https://www.facebook.com/watch/?v=1755949764694917>
- > Cinco mitos de la violencia machista desmontados en menos de tres minutos: https://www.youtube.com/watch?v=dsulHUf_MNg
- > Les dones i l'espai públic: Violència (capítol 2) V.O.S.E. | Soy Cámara: <https://www.youtube.com/watch?v=2jd3BqKv5XU>
- > Viviana Waisman: "Pase lo que pase con los códigos penales, las situaciones hay que interpretarlas": <https://youtu.be/1YSF38ONQ88>

Curts:

- > Je suis ordinaire: <https://vimeo.com/205412604>
- > Para: <https://vimeo.com/272953375>
- > Mi señora: <https://www.youtube.com/watch?v=CB4Sioaru7I>
- > Piropos (cualca): <https://www.youtube.com/watch?v=VWMYRAQcZv8>
- > Por la calle: <https://www.youtube.com/watch?v=MFBYZ0H6vBY>
- > Au bout de la rue: <https://www.youtube.com/watch?v=9W7EmM9Pg38>

Accions:

- > Queridos acosadores: <https://www.facebook.com/ajplusespanol/videos/1670719032980439/>
- > Fighting Street Harassers With Confetti Guns And Punk Rock: https://www.youtube.com/watch?v=0ze4AH_5kJw

Altres:

- > El movidito (fragment oh my goig): <https://www.youtube.com/watch?v=rm497x8rbkk>
- > Fragmento del monólogo de "No solo duelen los golpes": <https://www.facebook.com/SpanishRevolution/videos/1292233974198734/>

Fitxa 5. Exemples d'agressions

Proposta de degradació d'agressions extreta del *Protocol contra les agressions masclistes del Quinto de Nadal i Cap d'Any 2016*, de Sant Cugat del Vallès.

GRADACIÓ D'AGRESSIONS

Nivell 1	ridiculitzar, infantilitzar, invisibilitzar, humor sexista, menysprear, culpabilitzar, anomenar amb adjectius degradants, desautoritzar, desacreditar, menysprear, inferioritzar, ignorar / no escoltar, fer sentir incompetent, objectivitzar/cosificar, manifestar gelosia i sospita, acusar falsament d'infidelitat, jutjar per vida sexoafectiva, fer el bavós, atribuir tasques i espais desiguals en funció del gènere, frivolitzar continguts de la lluita feminista...
Nivell 2	<p>2.1 amenaçar, humiliar, degradar, fer xantatge, controlar, fer comentaris vexatoris sobre aparença física, exigir obediència, amagar objectes personals, aïllar, intimidar, provocar gelosia conscientment i malintencionada, explicar intimitats sexuals, generar ambient hostil cap a la persona agredida, imposar presència a la força en actes socials de l'agredida, obligar-la a fer coses sense consentiment, qüestionar el seu consum, posar impediments perquè la dona no es mogui lliurement, jutjar per la manera de ballar o vestir, justificar actituds sobre la base de la manera de ballar/vestir, justificar comportaments sexistes per l'alcohol, forçar a tenir pràctiques sexuals no segures, envair espais, assetjar...</p> <p>2.2 escridassar, escopir, colpejar, mossegar, agafar pel coll, retenir o tancar, cremar, tallar, violar (amb o sense penetració), exhibicionisme sexual, immobilitzar, forçar pràctiques sexuals no volgudes, fer fotos o vídeos sense consentiment, fer mal a les persones/animals propers a l'agredida, tocaments sexuals o no sexuals no volguts, arraconar, insultar, envair espais, empenyar, trencar objectes per intimidar, assetjar...</p>
Agreujant	aprofitar-se d'una situació de vulnerabilitat (que l'agredida tingui problemes físics, anar beguda...), autojustificació i buscar justificació de l'entorn/camaraderia, saltar-se la confidencialitat, aprofitar per actuar quan no se senti vigilat, repetició de l'agressió, conèixer el <i>Protocol</i> i tenir aquestes actituds...

Nivell 1: són totes aquelles agressions que acostumen a passar desapercebudes pel fet d'estar normalitzades, donar-se de manera subtil, no ser reconegudes com a violències, i molt sovint invisibles a una detecció externa.

Nivell 2: són totes aquelles agressions que comporten l'exercici de poder i violència sobre l'agredida, les quals es consideraran com a greus o molt greus en funció de la situació i dependent dels agreujants. Les hem subdividit en dos apartats:

Nivell 2.1: de detecció difícil.

Nivell 2.2: de detecció fàcil. Al posar en risc la integritat física (a més de la psicològica) de l'agredida, es requerirà l'actuació d'ofici, i en molts casos l'expulsió directa de l'agressor de l'espai.

Agreujants: circumstàncies que faran més greus les agressions i que en poden modificar la resposta.

Fitxa 6. Full informatiu per a les persones agredides

CONSELLS PRÀCTICS EN CASOS D'HAVER PATIT VIOLÈNCIA SEXUAL

Els delictes relacionats amb la llibertat sexual reflecteixen les xifres més altes de delicte ocult, en proporció amb les denúncies sobre la freqüència amb què es produeixen. Són molts els factors que fan que les dones no denunciïn: por, vergonya i estigma al voltant d'aquests delictes, manca de confiança en l'Administració de justícia, absència de suport en l'entorn, manca d'informació o de recursos econòmics, etc.

Les dades mostren una realitat allunyada de la idea estereotipada sobre com es produeixen les violacions. La majoria de violències sexuals són perpetrades per homes que coneixien la víctima amb anterioritat (81%) i, en la majoria dels casos, es produeixen en espais particulars: casa de la víctima o de l'agressor. En tot cas, hi ha unes pautes recomanables per donar suport a la recuperació vital i personal de la dona agredida, així com la preservació de proves en cas de voler denunciar.

Un lluny d'una reacció automàtica, **denunciar planteja seriosos dubtes** a totes les dones: recursos de tota mena, exposició a la violència institucional, afrontar els fets segons els temps judicials i no els propis. Per això **s'ha de tenir tota la informació sobre les conseqüències de denunciar**, però també sobre les conseqüències de no fer-ho.

El primer de tot és trobar **suport proper d'alguna persona** per explicar què ens ha passat i estar acompanyada en les hores —i dies— posteriors, ja que és un procés emocionalment difícil i complex.

En cas de decidir denunciar, és important **no rentar-se** (ni tan sols les mans); també s'ha de **guardar la roba i no rentar-la** (pot preservar material genètic, així com trencaments o marques). És important **fer fotografies** de qualsevol tipus de marca física, i repetir-ho en els dies següents.

És important trobar el **centre/hospital de referència** on ens donaran suport psicològic i un forense farà l'obtenció de mostres corporals i altres proves. Has de saber que tens **dret que t'atengui un professional del teu mateix sexe**. Aquest és un procés desagradable; per això és important tenir a prop persones que puguin tenir cura de tu i estar per tu.

Intenta explicar els fets i la teva situació personal amb el **màxim de detalls possible**: el dia, lloc, hora, si hi va haver algun consum de tòxics, la identitat o descripció de l'agressor, si hi ha risc d'embaràs o risc de contagi, si corres risc, si es pot tornar a repetir, si necessites suport psicològic, etc. Juntament amb el resultat de l'exploració mèdica i les informacions que proporcionis, es farà un primer informe en el qual constaran totes les dades.

Després d'aquesta primera fase d'urgència, pots posar-te en **contacte amb els diferents serveis públics de suport emocional**, psicològic, totalment confidencials, a la teva disposició. La teva recuperació personal és el més important. Has de saber que **no estàs sola** i que, a més del suport professional que et poden oferir aquestes entitats, hi ha col·lectius de dones i espais de suport a tot el territori que poden ajudar-te.

Si **decideixes denunciar** el teu agressor, assegura't que el teu advocat o advocada té una **formació especialitzada en gènere**, experiència en aquest àmbit i una especial sensibilitat en aquesta àrea. Aquests processos judicials són especialment personals, així que has de poder tenir la màxima confiança en el professional o la professional que t'assisteixi, respectant les teves decisions i prioritats. Intenta **recopilar totes les proves** que se't puguin ocórrer: dades de l'agressor que puguin ajudar a la seva localització, testimonis dels fets o persones a qui hagi explicat què ha passat, rastreig de trucades, missatges, fotografies, imatges de seguretat... Moltes proves estan limitades a un temps per aconseguir-les; així que, com més aviat, millor.

Un cop iniciat el **procediment judicial**, com a víctima tens una sèrie de **drets bàsics**. El tracte per part de l'Administració de justícia no ha de ser traumatitzant; ha de **respectar** la teva **dignitat, privacitat i autonomia**.

En cas que siguis coneixedor o coneixedora d'un cas de violència sexual ocorregut a una tercera persona, **contacta amb un servei públic** perquè et pugui oferir pautes per intervenir-hi de manera no revictimitzadora.

Fitxa 7. Publicacions de comunicats públics d'ajuntaments

Propostes extretes del *Protocol local d'actuació davant les agressions masclistes que es manifesten en espais d'oci i festius* de l'Ajuntament de Vitòria-Gasteiz.

COMUNICAT PÚBLIC DAVANT UN CAS DUBTÓS

Davant l'última notícia de la qual hem tingut coneixement en el nostre municipi, donat que des de l'Ajuntament de XX seguim recollint informació sobre el que ha passat, i en la mesura que actuem des del convenciment que, en aquests moments, la prudència és fonamental per protegir la identitat de les persones implicades i els seus familiars, volem comunicar el següent:

1. Que l'Ajuntament de XX, dotat del *Protocol d'actuació davant les violències sexuals en espais festius*, manté i mantindrà sempre una actitud de contundent rebuig davant de qualsevol agressió masclista i actuarà sempre guiat pel principi d'atenció i protecció prioritària a la víctima. És a dir, que es donarà preferència a una atenció que prioritzi l'estat emocional i físic de les víctimes, la valoració del risc que enfronten, el respecte als seus temps, la garantia i el respecte a la decisió informada que prenguin i el seu acompanyament.
2. Que, des del moment que s'ha tingut coneixement de la notícia, els departaments de l'Ajuntament implicats en l'atenció a les víctimes i en la resposta institucional davant les agressions masclistes estan treballant coordinadament amb altres institucions supramunicipals i agents socials, tractant de contrastar la informació, amb l'objecte de tenir la visió més completa i precisa possible del cas.
3. Així mateix, que els departaments de polítiques socials i salut pública, en col·laboració amb el Departament de Seguretat Ciutadana, estan donant una resposta urgent per acompanyar la víctima, garantint tota la informació i utilitzant els recursos psicològics, jurídics, sanitaris o d'acollida i de protecció que pogués requerir.
4. Quan tinguem tota la informació contrastada, s'elaborarà i s'acordarà un comunicat, que serà difós a través dels mitjans locals i romandrà en el web i les xarxes socials de l'Ajuntament de XX.

COMUNICAT PÚBLIC DAVANT UN CAS CLAR

Davant la recent agressió masclista succeïda en el nostre municipi, des de l'Ajuntament de XX volem manifestar la nostra més enèrgica condemna i rebuig de l'agressió, així com el nostre suport i proximitat cap a la víctima i el seu entorn, i posem a la seva disposició els recursos psicològics, jurídics, sanitaris, de protecció i d'acollida que requereixi i li garantim que compta amb tota la informació que afecta els seus interessos.

En aquest sentit, l'Ajuntament de XX, des del moment que ha tingut notícia sobre el cas i després de contrastar la informació que ens permetés tenir-ne la visió més completa i precisa possible, ha activat el *Protocol d'actuació davant violències sexuals en espais festius* de XXX, convocant una reunió d'urgència per recollir tota la informació i coordinar la resposta institucional i l'atenció a la víctima i el seu entorn.

Volem insistir que la violència masclista és una greu vulneració dels drets humans i un problema social de primer ordre que atempta contra la dignitat i la integritat física i moral de les dones i les persones LGTBI que la pateixen i s'hi enfronten. Aquesta violència no és una acció o accions aïllades; és un entramat de conductes explícites i missatges normalitzats i simbòlics que estructurin la nostra societat amb l'objectiu últim de mantenir la subordinació de les dones als homes i de no permetre l'existència de cap cos, model i/o comportaments que transgredeixin els límits marcats pel sistema heteropatriarcal vigent.

A les festes i en el temps d'oci, la diversió, l'alcohol i la sensació d'impunitat que genera la multitud i el "tot s'hi val" són a la base dels motius perquè aquesta violència masclista es manifesti de manera permanent a través de tocaments o petons no consentits, comentaris o mirades degradants sobre el cos de les dones, la pressió per mantenir relacions sexuals, comentaris i gestos lgtbifòbics, etc.

Per aquest motiu, treballar des de la prevenció i la corresponsabilitat social de tota la comunitat de X en el rebuig i la resposta immediata a les agressions masclistes és urgent i imprescindible.

En aquest sentit, l'Ajuntament de X, com a institució pública responsable de garantir l'exercici efectiu dels drets humans de les dones i persones LGTBI, seguirà impulsant les mesures dirigides al fet que les entitats municipals i la ciutadania en general responguin de manera immediata i contundent a qualsevol agressió masclista, s'atengui de manera prioritària la víctima i es desenvolupin actuacions preventives tant per dotar les dones i les persones LGTBI d'instruments que els facin possible fer front a la violència, com per no permetre la impunitat social dels agressors. A més, l'Ajuntament XXX es compromet a seguir donant suport i treballant en l'exercici de les seves competències per garantir vides lliures de violència masclista.

Per tot això, aquest Ajuntament fa una crida a tota la ciutadania de X a participar demà, a les 12 hores, a la plaça X, en una concentració amb el lema X. Així mateix, als espais de festa de la ciutat es farà una parada de la música durant quinze minuts a les 00.00 h i una lectura del comunicat oficial, i una parada de cinc minuts en tots els actes festius organitzats per l'Ajuntament, alhora que des d'aquí animem a la participació en aquestes iniciatives, o en totes les altres que vulguin fer-se, per sumar-se als diversos gestos col·lectius que mostrin el rebuig contundent a qualsevol tipus d'agressió masclista.

Fitxa 8. Annex als contractes de grups de música i Dj's

....., amb DNI ..... , amb domicili ....., de....., es compromet a informar el grup de música contractat que, durant l'actuació, cal que eviti missatges i cançons que promoguin de manera explícita el consum de drogues i/o que facin apologia de l'ús i abús de l'alcohol, i també que puguin incitar a agressions i delictes racistes, homòfobs o sexistes.

....., ... de/d' ..... de 20

Fitxa 9. Serveis d'atenció i recuperació al territori

SIAD. Servei d'Informació i Atenció a les Dones

Servei d'atenció especialitzat a dones. Oferim assessorament psicològic i jurídic especialitzat en qualsevol temàtica relacionada amb les dones. Adreçat a dones a partir de 16 anys amb autorització de tutor/a. Punt de trobada de dones, amb espais de formació, sensibilització i accés lliure a les noves tecnologies, connexió a Internet i centre de documentació.

LLOC I CONTACTE

Horari: **de dilluns a divendres, de 9 a 14 h,**

i dilluns a dimecres, de 15.30 a 18.30 h

Telèfon: **977 296 279**

Adreça electrònica: **siad@tarragona.cat**

Plaça de la Font, 1, 43003 Tarragona

SIE. Servei d'Intervenció Especialitzada

El SIE és un servei gratuït que ofereix atenció integral i recursos en el procés de recuperació i reparació a les dones que han patit o pateixen situació de violència, i també als seus fills i filles. També incideix en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària. Compta amb un equip professional multidisciplinari integrat per persones titulades en psicologia, treball social, educació social, dret i inserció laboral.

LLOC I CONTACTE

Horari:

Telèfon:

Adreça **977 920 406**

electrònica: **sieta.tsf@gencat.cat**

Carrer de Cristòfor Colom, 28 1a. planta

43001 Tarragona

SAI. Servei d'Atenció Integral

El Servei d'Atenció Integral LGBTI (lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals) té la intenció de donar suport als processos personals d'identitat sexual i de gènere, així com proporcionar informació especialitzada en aquest àmbit (recursos, associacions, activitats). A més a més, fa sensibilització i prevenció contra l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

LLOC I CONTACTE

Horari: dilluns i **dimecres, de 10 a 14 h**

Telèfon: **617 445 948**

Adreça electrònica: **sai@tarragona.cat**

Plaça Imperial Tàrraco, 1, de Tarragona.

Planta baixa (antiga Facultat de Lletres)

ASSIR: Atenció a la salut sexual i reproductiva de les dones.

Atenció Ginecològica: atenció als joves; consell reproductiu/atenció mètodes anticonceptius; patologia ginecològica; prevenció de les infeccions de transmissió sexual/SIDA (Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida); prevenció del càncer de coll uterí; prevenció del càncer de mama, Atenció Maternoinfantil: atenció al puerperi; control i seguiment de l'embaràs; educació maternal; recuperació postpart

LLOC I CONTACTE Horari: dilluns a divendres matins, de 8 a 21 h

Telèfon: **977 92 04 00**

Adreça electrònica:

Carrer Jaume I, 29,

43005 Tarragona

Fitxa 10. Recursos complementaris de denúncia, atenció i recuperació

CONTACTES ESPECÍFICS D'ENTITATS PER DIFONDRE AL CIRCUIT DEL PROTOCOL DE TARRAGONA:

H2O Col·lectiu de Lesbianes, Gais, Transsexuals, Bisexuals i Intersexuals del Camp de Tarragona
ens adherim a la proposta i donem el consentiment per poder aparèixer com a recursos de suport comunitari.
Casal Despertaferro al c/Martí Napolità 7
43201 Reus

De forma virtual poden posar-se en contacte amb nosaltres a través del mail info.h2o.cat@gmail.com o al telèfon 692930204.

A/e: info@h2o.cat

Web: www.h2o.cat

Fb: facebook.com/h2o.cat

Tw: twitter.com/h2o_cat

IG: instagram.com/h2o_lgbt

FUNDACIÓ CASAL L'AMIC

La Fundació Casal l'Amic és una organització no lucrativa que té com objectiu principal l'acció social i educativa amb infància, adolescència i joventut, destinada a la prevenció de situacions de risc social en aquests grups de població.

Rio Llobregat, bloc 4, escala 10 1r-2

43006 Tarragona

Tel. 977552834 – 635038095

www.casalamic-org

Col·lectiu FRIDAS. Feminisme obert i inclusiu

És un col·lectiu obert i inclusiu, que defensem la divulgació, l'acompanyament i l'autoeducació, en qualsevol àmbit, des d'una perspectiva feminista.

fridas.feministas@gmail.com

CONTACTES D'ALTRES ENTITATS A CATALUNYA

Tel. 016 Gratuït les 24 h tot l'any. Telèfon estatal d'atenció a dones que han patit violència. Donen informació a les dones víctimes i el seu entorn sobre la situació viscuda i recursos i drets en matèria de feina, serveis socials i ajudes econòmiques, i recursos d'informació, assistència i acollida. Atenció en sis idiomes: castellà, català, gallec, basc, anglès i francès.

Dones amb Empenta 08700 Igualada. 93 804 54 82 donesambempenta@dae.cat

Dones amb Empenta (DAE) és una associació amb més de vint anys d'experiència, oberta a les inquietuds i necessitats de les dones; un espai per treballar i generar canvis en la nostra realitat. DAE desenvolupa diversos programes i serveis de sensibilització i prevenció i d'atenció i formació dirigits a dones, joves i famílies, i alhora també ofereix formació i assessorament a professionals de diferents àmbits amb la voluntat de treballar i incorporar la perspectiva de gènere.

Fundació Surt (c/Guàrdia, 14, baixos. Barcelona 08001. 933428380. Surt@surt.org. <http://surt.org>)

Fundació que disposa d'un servei integral sobre la violència masclista que ofereix de manera gratuïta assessorament jurídic i atenció psicològica i social a les dones que han patit violència masclista. Atenció quinzenal.

Àrea per als Feminismes i Alliberament LGTBI de tracte i no discriminació de persones lesbianes, gais, transgènere i bisexuals de la Generalitat de Catalunya arealgbt.tsf@gencat.cat

L'objectiu d'aquesta àrea funcional, que depèn de la Direcció General de Feminismes i Alliberament LGTBI, consisteix a implementar les polítiques per als feminismes i l'alliberament LGTBI de les persones LGBTI. També és l'encarregada de la tramitació de les incidències i denúncies per fets discriminatoris dirigits a les persones LGBTI.

SAI Central (Sepúlveda, 148-150, 6a planta, 08011 Barcelona. 93 551 77 17)

El Servei d'Atenció Integral (SAI) és una prestació de servei d'atenció integral, de qualitat i de proximitat adreçat a les persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de patir discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/lgbti/atenciointegral/

Tamaia (carrer de Casp, 38. 08010 Barcelona. 934120883. tamaia@tamaia.org. <http://tamaia.org/>)

Associació que dona suport de manera gratuïta a les dones que demanen ajuda per sortir de l'engranatge de la violència i la seva recuperació, iniciant un procés sensible i respectuós d'identificació i curació del dany a partir d'atenció psicològica i assessorament jurídic. Atenció quinzenal o setmanal.

AADAS (Associació Assistència a Dones Agredides Sexualment) (c/ Gran Via de les Corts Catalanes, 488. Barcelona. 93 487 57 60. <http://aadas.org.es/>)

Associació que dona atenció i assistència jurídica i psicològica a les víctimes d'agressions sexuals i que sensibilitza sobre aquesta qüestió per intentar erradicar-la. Atenció setmanal. Per tal de poder finançar els serveis, per gaudir-ne cal fer-se'n sòcia (trenta euros cada sis mesos).

Conexus (Av. Diagonal, 440, 4t 1a. 08037 Barcelona. 93 217 16 46, info@conexus.cat; <http://www.conexus.cat/>)

Associació d'atenció, formació i investigació psicosocials de Barcelona que dona atenció a homes que han exercit violència sobre les parelles i els infants. Ofereixen serveis d'atenció psicològica finançats, a un preu de cinc euros per sessió.

Servei d'Atenció a Homes que Maltracten de la Fundació IRES (Àlaba, 61, 1r | 08005 | Barcelona | 93 486 47 50 | www.fundacioires.org | carlosjoyera@fundacioires.org)

Atenció a homes de fora de la ciutat de Barcelona que volen treballar per reconstruir les seves relacions de manera més igualitària i sense violència.

Associació El safareig (carrer de les Vinyes, número 11, C, Cerdanyola del Vallès (Barcelona). 93 692 31 87. <http://www.pangea.org/safareig/>)

Associació que ofereix serveis d'atenció psicològica de manera gratuïta amb l'objectiu d'aconseguir que la Feminismes i Alliberament LGTBI d'oportunitats entre dones i homes sigui real i efectiva. Atenció setmanal.

Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte de Barcelona (Gran Via de les Corts Catalanes, 111. Sants-Montjuïc, La Bordeta. Telèfon: 900121884 //935548700. Web: www.gencat.cat/justicia/oavd. Adreça electrònica: victimabarcelona.dj@gencat.cat)
Servei d'atenció públic a víctimes de violència de gènere. Tenen serveis jurídics i psicològics especialitzats.

Dones Juristes (Dones Juristes. C/ Ripoll, 25, 08002 Barcelona. 93 322 06 17. info@donesjuristes.cat)

Associació que dona suport legal gratuït a tot Catalunya a aquelles dones que es troben en posició d'indefensió en tots aquells àmbits del dret que les afecten, especialment en matèria de famílies i en casos de maltractament i de violència masclista i/o familiar, ajudant a corregir situacions derivades de pràctiques socials discriminatòries.

Observatori contra l'Homofòbia (C/ Verdi, 88, baixos, 08012 Barcelona. 93 217 26 69 / 652 138 946. denuncia@och.cat. Web: <https://och.cat/>)

L'Observatori contra l'Homofòbia és l'eina per lluitar contra l'LGTBI-fòbia en totes les seves formes i per donar el suport necessari a les víctimes. Treballen en el disseny i la implementació d'un sistema d'observació permanent davant la discriminació i l'homofòbia, bifòbia i transfòbia en els diferents escenaris on es puguin produir.

A l'OCH podràs beneficiar-te dels següents serveis: atenció a la víctima, oficina de denúncies i formació i recerca.

Davant qualsevol tipus d'agressió no dubtis a denunciar-la. Estem aquí per ajudar-te. Quan rebem la teva denúncia, estudiarem el cas i ens posarem en contacte amb tu al més aviat possible.